

GENERALITAT
VALENCIANA

parc natural
del prat de
cabanes-
torreblanca

Memòria Tècnica de Gestió

Anualitat 2019

ÍNDEX

1. PRESENTACIÓ

2. INTRODUCCIÓ

- 2.1. Mapa general dels Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana
- 2.2. Descripció del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca
- 2.3. Normativa
- 2.4. Municipis del Parc Natural
- 2.5. Figures de protecció
- 2.6. Organigrama dels Serveis Centrals de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural
- 2.7. Personal del Parc Natural
- 2.8. Composició de la Junta Rectora

3. OBJECTIUS

4. PLA DE PREVENCIÓ D'INCENDIS FORESTALS

- 4.1. Pla de vigilància d'incendis forestals
- 4.2. Dades d'incendis al Parc Natural
- 4.3. Pla bàsic d'actuacions del nou Pla de Prevenció

5. PLANIFICACIÓ I GESTIÓ PER A LA CONSERVACIÓ

- 5.1. Conservació de flora
- 5.2. Conservació de fauna
- 5.3. Conservació d'hàbitats
- 5.4. Conservació dels recursos hídrics
- 5.5. Conservació i manteniment d'infraestructures i equipaments del Parc Natural
- 5.6. Anàlisi dels resultats i conclusions generals

6. SEGUIMENT D'ACTIVITATS

- 6.1. Extracció de torba
- 6.2. Aprofitament cinegètic
- 6.3. Activitat agrícola
- 6.4. Aprofitament ramader

7. PLANIFICACIÓ I GESTIÓ PER A LA INTEGRACIÓ SOCIOECONÒMICA

- 7.1. Programa de Comunicació i Divulgació
- 7.2. Programa d'Educació Ambiental
- 7.3. Planificació i gestió de l'Ús públic
- 7.4. Anàlisi dels resultats i conclusions generals

8. DIRECCIÓ I TRAMITACIÓ ADMINISTRATIVA

- 8.1. Reunions
- 8.2. Informes

9. RESUM ECONÒMIC

10. PLA DE GESTIÓ, AVALUACIÓ 2019 I PROPOSTES PER AL 2020

- 10.1. Pla de Gestió del Parc Natural Prat de Cabanes-Torreblanca
- 10.2. Avaluació de les propostes de gestió per a l'any 2019
- 10.3. Propostes de gestió per a l'any 2020-2021

ANNEXES

- Annex I. Memòria de les Brigades de Biodiversitat 2019
- Annex II. Cens d'aus aquàtiques hivernants
- Annex III. Cens d'aus aquàtiques nidificants
- Annex IV. Campanyes de comunicació i divulgació

1. PRESENTACIÓ

La present memòria, relativa a les activitats realitzades al Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca durant l'any 2019, s'elabora en compliment de l'article 40 del *Decret 4/2003, de 21 de gener, del Consell de la Generalitat*, pel qual s'aprova el *Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals i Rector d'Ús i Gestió del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca*.

Aquesta memòria constitueix l'informe de la gestió realitzada al Parc Natural durant l'any 2019 i inclou un capítol econòmic-financer, amb indicació d'inversions i despeses de funcionament, així mateix s'ha afegit un apartat de propostes de gestió per al 2020.

Per a la seua elaboració s'ha comptat amb els informes elaborats pels tècnics i guies del Parc Natural i els realitzats per les Brigades de Biodiversitat i les de Prevenció d'Incendis quan han actuat a l'àmbit del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca.

Cal ressaltar que a final de l'any 2019, la dotació d'educadors ambientals del Parc Natural s'ha incrementat en una persona més, que estarà prestant servei al centre d'interpretació de Torrenostre anomenat «Espai Natura».

L'ajuntament de Torreblanca, titular d'aquest centre, ha cedit a la conselleria el seu ús com a Centre d'Interpretació del Parc Natural i per això s'ha dotat d'una exposició, d'un guia ambiental i d'un laboratori per al control de la qualitat de les aigües de l'espai protegit. Aquest laboratori també constitueix una eina molt interessant per a les tasques d'educació ambiental i complementaria per als centres educatius de la zona en les activitats de coneixement del medi aquàtic del Parc Natural.

2. INTRODUCCIÓ

2.1. Mapa general dels Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana

Figura 1. Mapa d'ubicació del Espais Protegits de la Comunitat Valenciana.

2.2. Descripció del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca

El Prat constitueix una zona humida litoral dotada d'una important riquesa ambiental en el que a flora i fauna es refereix. És la principal zona humida de la província de Castelló, alhora que un dels hàbitats humits menys alterats de la Comunitat Valenciana, i en ella podem trobar gran diversitat d'ambients que es complementen i ofereixen a l'àrea protegida recursos ambientals d'incalculable valor.

L'àrea protegida amb la figura de Parc Natural comprén aproximadament unes nou-centes hectàrees repartides entre els termes municipals de Cabanes i Torreblanca.

Es tracta d'una zona humida separada de la mar per una restinga de còdols. Constitueix un exemple singular de zona humida en avançat estat de rebliment natural, que alberga una vegetació summament diversa en funció dels distints ambients existents. En la zona costanera creix una vegetació característica de dunes mòbils junt amb la comunitat de rosella cornuda i aelí marí del codolar. Cap a l'interior d'aquest i en contacte amb ell, apareix una depressió on es desenvolupa una vegetació hidròfila i halòfita, aquesta última en àrees de major salinitat i sòls limoarcilloso (saladars), amb comunitats halòfites molt ben desenvolupades, adaptades a entollades hivernals i a dessecació i afloraments salins estivals, i en les àrees menys salines praderies i jonqueres. En les tolles generades per l'extracció de torba apareix vegetació hidròfila de canyís i boga.

Quant a l'aspecte faunístic destaca la presència d'un elevat nombre d'espècies de gran valor, la ictiofauna mostra una bona representació de tàxons endèmics com el samaruc i el fartet. Així mateix destaca la presència de la tortuga europea i quant a les aus, algunes de les espècies que es donen cita en aquesta zona són excepcionalment importants: com a nidificants tenim la xitxarra mostatxuda real, el sivert, l'arpellat de marjal, l'arpellot cendrós i la carregada. Sent les colònies de carregada les més importants de la Comunitat Valenciana, així com la d'arpella de marjal. A més, aquesta zona humida és també important com a punt d'escala en les migracions de les aus aquàtiques.

Ha sigut reconeguda la seua repercussió en l'àmbit internacional per mitjà de la inclusió en el Catàleg *RAMSAR de Zones Humides d'Importància Internacional*, a més del seu reconeixement estatal i autonòmic amb figures com la de *Lloc d'Importància Comunitària (LIC)*, *Xarxa Natura 2000*, *Zona d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA)* i la seva inclusió en el *Catàleg de Zones Humides de la Comunitat Valenciana (DOCV 4336/16.09.2002)*, el Prat constitueix un important valor afegit al patrimoni natural de la nostra Comunitat.

2.3. Normativa

- ⇒ *Decret 188/88, de 12 de desembre, del Consell de la Generalitat, de declaració del Paratge Natural de la Comunitat Valenciana del Prat de Cabanes-Torreblanca, modificat posteriorment pel Decret 264/94, de 20 de desembre, del Consell de la Generalitat.*
- ⇒ *Decret 4/03, de 21 de gener, del Consell de la Generalitat, pel qual s'aprova el Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals i rector d'Ús i Gestió del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca, en compliment del que disposen els articles 32 a 41 de la Llei 11/94 de 27 de desembre, de la Generalitat Valenciana, d'Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana.*
- ⇒ *Correcció d'errors del Decret 4/03, de 21 de gener, del Consell de la Generalitat, pel qual s'aprova el Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals i Rector d'Ús i Gestió del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca (DOGV número 4435 de data 07/02/03) que reproduïx l'annex II, Pla d'Ordenació omés per error en el Decret 4/03.*
- ⇒ *Ordre de 4 de febrer de 2003, de la Conselleria de Medi Ambient, per la qual es declaren 14 microrreserves vegetals a la província de Castelló.*
- ⇒ *Resolució d'1 de juny de 2006, del Conseller de Territori i Habitatge, per la qual s'aprova el Pla de Prevenció d'Incendis Forestals del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca.*

A més de la normativa específica del Parc Natural, dins de la zona protegida és d'aplicació tota la normativa de caràcter sectorial que no queda desenvolupada en la legislació pròpia del Parc.

2.4. Municipis del Parc Natural

El Parc Natural està situat a la província de Castelló, a la comarca de la Plana Alta. Ocupa part de la franja costanera dels termes municipals de Cabanes i Torreblanca.

El total d'hectàrees d'ambdós municipis, les hectàrees que cada un d'ells té incloses dins del Parc Natural, el percentatge del municipi amb la protecció de Parc Natural, el percentatge del total del Parc per municipi i el nombre d'habitants en el 2017 és el que apareix reflectit en la Taula 1:

Taula 1: Distribució del territori i la població al Parc Natural. Font: INE i elaboració pròpia.

Municipi	Total d'hectàrees (ha)	Ha. dins del Parc Natural	% del total del municipi en el Parc Natural	% del total del Parc per municipi	Habitants en 2017		
					Dones	Homes	Total
Cabanes	13.150	574,30	4,36	66,29	1.438	1.475	2.913
Torreblanca	2.890	292	10,10	33,70	2.704	2.715	5.419

La distribució de la propietat del sòl en ambdós termes municipals es detalla en la *Taula 2*:

Taula 2: Distribució de la propietat del sòl al Parc Natural. Font: Elaboració pròpia.

Propietat	Cabanes		Torreblanca	
	Extensió (ha)	% sobre el total	Extensió (ha)	% sobre el total
Municipal	442,40	77	110,50	38
Privada	83	14	164,80	57
Estatat	48,90	9	16,70	5

2.5. Figures de protecció

- **Parc Natural**

Decret 188/88, de 12 de desembre, del Consell de la Generalitat Valenciana, de declaració del Paratge Natural de la Comunitat Valenciana del Prat de Cabanes-Torreblanca, que estableix per al mateix un règim especial de protecció.

Decret 264/94, de 20 de desembre, del Govern Valencià, de modificació del Decret 188/88, de 12 de desembre, de declaració del Paratge Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca, de modificació de límits.

Llei 11/94, de 27 de desembre de la Generalitat Valenciana d'Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana, l'objecte del qual és establir el règim aplicable als Espais Naturals Protegits a la Comunitat Valenciana i per la que es reclassifica a Parc Natural el Prat de Cabanes-Torreblanca, anteriorment declarat Paratge Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca.

- **Zona humida d'Importància Internacional – Catàleg RAMSAR**

La Convenció sobre les Zones Humides d'Importància Internacional o Convenció de Ramsar (Convenció sobre Zones Humides d'Importància com a Hàbitat per a les Aus Aquàtiques), és un tractat intergovernamental que serveix de marc per a l'acció nacional i la cooperació internacional en pro de la conservació i l'ús racional dels zones humides i els seus recursos.

El Prat de Cabanes-Torreblanca s'inclou com a Zona Humida d'especial importància en l'acord de RAMSAR per decisió del Consell de ministres del 28 de juliol de 1989, a proposta del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació.

- **Zona d'Espacial Protecció per a les Aus (ZEPA)**

Les Zones d'Espacial Protecció per a les Aus són espais designats pels Estats Membres d'acord amb les disposicions de la Directiva relativa a la conservació de les aus silvestres, *Directiva 79/409/CEE del Consell, de 2 d'abril de 1979.*

Aquesta directiva té per objecte protegir, gestionar i regular totes les espècies d'aus que viuen normalment en estat silvestre al territori europeu dels Estats Membres, inclosos els ous de les citades aus, els seus nius i els seus hàbitats; i reglamentar l'explotació d'aquestes espècies.

Durant l'any 2009 va ser ampliada la Zona ZEPA del Parc Natural segons els següents Acords:

- *Acord de 5 de juny de 2009 del Consell d'ampliació de la Xarxa de Zones d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA) de la Comunitat Valenciana.*
- *Acord de 27 de novembre de 2009 del Consell de correcció d'errors dels annexos I i II de l'Acord de 5 de juny de 2009 del Consell d'ampliació de la Xarxa de Zones d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA) de la Comunitat Valenciana.*

● **Lloc d'Importància Comunitària (LIC)**

El Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca està inclòs en la Llista de Llocs d'Importància Internacional (LIC) de la Comunitat Valenciana, aprovada per l'*Acord de 10 de juny de 2001, del Consell de la Generalitat*, en virtut de la *Directiva 92/43/CEE, del Consell, de 21 de maig, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la flora i fauna silvestres*.

Els LICs van ser definits i delimitats, segons estableix la Directiva Europea, basant-se en la presència en aquests llocs dels hàbitats o espècies considerats prioritars en la mateixa i que representen una mostra significativa de la destacada riquesa natural del territori valencià.

● **Microrreserves de Flora**

La Microrreserva de Flora és una figura de protecció establida pel *Decret 218/1994, de 17 d'octubre, del Govern Valencià*, destinada a la conservació d'espècies silvestres de flora.

Es tracta de zones de menys de 20 hectàrees d'extensió que són declarades mitjançant una Ordre de la Conselleria a proposta pròpia o dels propietaris dels terrenys, a fi d'afavorir la conservació de les espècies botàniques rares, endèmiques o amenaçades, o les unitats de vegetació que la contenen.

En virtut d'allò que s'ha establert per l'*Orde de 4 de febrer de 2003, de la Conselleria de Medi Ambient, per la qual es declaren 14 microrreserves vegetals a la província de Castelló*, el Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca compta amb dos microrreserves: la de la "Platja del Quarter Vell" i la de "Torre de La Sal".

- **Catàleg de Zones Humides de la Comunitat Valenciana**

El Catàleg de Zones Humides de la Comunitat Valenciana va ser aprovat per *Acord de 10 de setembre de 2002 del Govern Valencià* (DOGV núm. 4.336 de data 16.09.2002), en compliment del que disposa l'article 15 de la *Llei 11/94 d'Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana*.

El Catàleg no és un instrument d'ordenació, sinó que constitueix un registre administratiu a partir del qual, identificant i delimitant clarament l'objecte a preservar, les diferents Administracions en l'àmbit de les seues competències, han de desenvolupar les seues actuacions a fi de salvaguardar els valors localitzats en cada zona.

2.6. Organigrama dels Serveis Centrals de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural

Tal com disposa la *Llei 11/1994, de 27 de desembre, de la Generalitat Valenciana, d'Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana* així com els documents normatius propis del Parc (*Decret 188/1988, de 12 de desembre, del Consell de la Generalitat Valenciana, de declaració del Paratge Natural de la Comunitat Valenciana del Prat de Cabanes-Torreblanca* i *Decret 4/2003, de 21 de gener, del Consell de la Generalitat, pel qual s'aprova el Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals i rector d'Ús i Gestió del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca*), l'administració i gestió del Parc Natural del Prat correspon a la Conselleria amb competències mediambientals, la qual destinarà els mitjans necessaris, humans i econòmics, per al correcte exercici de les funcions que li són atribuïdes, sense perjuí de la intervenció d'altres entitats o organismes que col·laboren en la gestió.

En l'actualitat les competències en matèria de medi ambient li corresponen a la *Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica*.

L'organigrama de la *Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica* es pot consultar en l'adreça electrònica següent:

<http://www.gvaoberta.gva.es/es/organiagrama-x-legislatura?articleId=168327851>

2.7. Personal del Parc Natural

Per al desenvolupament de les labors de gestió i conservació del Parc Natural, la Conselleria ha comptat, durant la present anualitat, amb els següents equips de treball:

L'*Equip de Gestió* del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca, constituït per la Directora Conservadora, com a responsable de la gestió del Parc Natural, amb funcions d'assessorament, coordinació, promoció i tramitació administrativa; l'*Equip Tècnic de Gestió i Conservació* integrat per dues persones amb funcions de conservació, comunicació i educació ambiental, que a final d'any ha sigut ampliat en un guia més, que treballa al centre d'interpretació de l'Ajuntament de Torreblanca anomenat «Espai Natura»; i la *Brigada de Conservació i Manteniment* composta per quatre persones: tres peons i un capatàs, amb funcions de conservació i manteniment de l'espai protegit.

2.8. Composició de la Junta Rectora

La Junta Rectora del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca és l'òrgan col·legiat consultiu, col·laborador i assessor de la gestió, que canalitza la participació en la mateixa de les administracions i dels interessos socials i econòmics implicats en la gestió del Parc.

La naturalesa i funcions de la Junta Rectora estan establides amb caràcter general en els articles 48 i 50 de la *Llei 11/1994, de 27 de desembre de la Generalitat Valenciana, d'Espais Naturals protegits de la Comunitat Valenciana* i específicament en l'article 2 del *Decret 264/1994, de 20 de desembre del Consell de la Generalitat, de modificació del Decret 188/1988, de 12 de desembre, de declaració del Paratge Natural de la Comunitat Valenciana del Prat de Cabanes-Torreblanca*.

Formaran part de la Junta Rectora, segons estableix el mencionat *Decret 264/1994*, així com el *Decret 4/2003, de 21 de gener, del Consell de la Generalitat, d'aprovació del PORN i PRUG del Parc Natural*, els membres següents:

- El/La president/a de la Junta Rectora
- El/La Director/a Conservador/a del Parc Natural, que actuarà com a secretari/a
- Un representant de l'Ajuntament de Cabanes
- Un representant de l'Ajuntament de Torreblanca
- Un representant de la Conselleria de Medi Ambient
- Un representant de la Conselleria d'Indústria, Comerç i Energia
- Un representant de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació

- Un representant de les universitats de la Comunitat Valenciana
- Un representant de la Secretaria d'Estat d'Aigües i Costes del Ministeri de Medi Ambient
- Un representant de la Confederació Hidrogràfica del Xúquer
- Un representant de les associacions vinculades a la conservació i defensa de la natura
- Un representant dels agricultors propietaris dels predis existents al Parc Natural
- Un representant de les associacions de caçadors vinculades a l'àrea

3. OBJECTIUS

Els objectius de gestió del Parc Natural vénen definits pel *Decret 188/1988, de 12 de desembre, del Consell de la Generalitat Valenciana, de declaració del Paratge Natural de la Comunitat Valenciana del Prat de Cabanes-Torreblanca*, modificat pel *Decret 264/1994, de 20 de desembre*, i són bàsicament els següents:

- Conservar en la seua integritat els ecosistemes naturals, avaluant amb especial atenció els possibles impactes ambientals produïts per actuacions ambientals exteriors al mateix. Respecte d'això es considerarà un objectiu prioritari la conservació de la qualitat del medi aquàtic, per mitjà de la vigilància dels abocaments o modificacions de les aportacions hídriques que puguen afectar el mateix.
- Compaginar les activitats i usos tradicionals del sòl, entre les que se cita l'extracció de la torba, l'agricultura, la ramaderia i la caça, actualment existents amb els objectius de protecció.
- Donar a conèixer als visitants, escolars i veïns de la zona, els valors ambientals i els beneficis que el parc natural suposa per a la societat, així com desenvolupar tasques d'educació ambiental.

Així mateix, en la gestió del Parc Natural es persegueixen els següents objectius:

- Conservar els hàbitats prioritaris o aquells que alberguen espècies d'especial interès, com són les torberes amb *Cladium mariscus* i les dunes litorals amb *Juniperus oxycedrus ssp. macrocarpa*.
- Establir mecanismes adequats per a la prevenció i extinció d'incendis.
- Promoure la participació pública quant a la gestió del Parc Natural.
- Conscienciar la població local sobre els valors naturals i històrics del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca i en general de la importància que tenen els espais naturals protegits.
- Promoure un turisme sostenible a l'espai natural donant a conèixer les rutes a peu i en bicicleta pel Parc així com les recomanacions de visita.
- Promoure i recolzar la investigació científica sobre els aspectes relacionats amb el Parc Natural a fi de facilitar la gestió de l'espai, aprofundir en el coneixement dels seus valors i les seues problemàtiques i aportar possibles solucions.
- Desenvolupar projectes o actuacions de conservació d'espècies d'interès (samaruc i fartet, arpellot cendrós i arpella de marjal), principalment d'aquelles que van motivar la protecció del Prat de Cabanes-Torreblanca com a Parc Natural

i Lloc d'Interés Comunitari.

- Realitzar campanyes de comunicació i divulgació de qüestions mediambientals importants per a millorar la conservació del Parc Natural.
- Participar en els projectes que la *Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica* du a terme als Parcs Naturals.
- Promoure activitats lúdiques, culturals i interpretatives al voltant del patrimoni natural i històric.
- Recolzar noves iniciatives locals, continuar participant en les fires i celebracions dels municipis integrants del Parc Natural.
- Desenvolupar el programa d'educació ambiental per a escolars com a instrument de conscienciació i divulgació dels valors naturals i històrics del Parc Natural.
- Contribuir a la formació d'una consciència ambiental del visitant del Parc.

4. PLA DE PREVENCIÓ D'INCENDIS FORESTALS

El Pla de Prevenció d'Incendis Forestals del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca va ser aprovat per *Resolució d'1 de juny de 2006, del Conseller de Territori i Habitatge*. L'esmentat Pla queda integrat en el Pla de Prevenció corresponent a la comarca de la Plana Alta, dins de la seua demarcació Centre.

El Pla de Prevenció d'Incendis Forestals del Parc Natural adapta les directrius generals de prevenció d'incendis forestals a les característiques específiques del Prat de Cabanes-Torreblanca, sent una premissa fonamental fer compatible la necessària protecció i defensa davant dels incendis amb la conservació i preservació dels valors ambientals del Parc.

D'una banda es realitzen labors dirigides a la prevenció de l'inici del foc, les quals consisteixen bàsicament en la vigilància de l'espai protegit i el seu àmbit d'influència.

D'altra banda es realitzen actuacions consistents en la creació d'infraestructures que faciliten l'extinció de possibles incendis i la seua propagació amb la consegüent reducció de l'àrea afectada per l'incendi una vegada s'ha declarat.

Actualment la revisió del Pla de Prevenció d'Incendis Forestals del Prat de Cabanes-Torreblanca es troba en fase de tramitació. En l'apartat 4.3 es detallen les característiques d'aquesta revisió.

La superfície d'actuació que abasta el Pla de Prevenció d'Incendis Forestals del Prat de Cabanes-Torreblanca, correspon a la superfície protegida del parc natural, així com a la zona d'amortiment d'impactes.

4.1. Pla de vigilància d'incendis forestals

Un dels aspectes més importants en el control dels incendis forestals és l'existència d'un sistema que permeta localitzar-los abans que tinguen ocasió d'estendre's. Les Unitats de Prevenció d'Incendis Forestals amb base en terra i els Observatoris Forestals fixos de vigilància són aquells que detecten els incendis en la seua primera fase, determinant la seua localització espacial i vigilant el seu desenvolupament en el temps.

Es compta amb diversos mitjans que intervenen en la vigilància i detecció d'incendis forestals en l'àmbit del Parc Natural. La coordinació d'aquests mitjans es du a terme des de distints àmbits, depenent de la zona afectada i de l'organisme competent.

En aquest Pla s'estableixen els protocols d'actuació dels diferents mitjans, entre els quals es troben: Personal Tècnic, Agents Mediambientals, Unitats de Prevenció, Observatoris Forestals i Voluntariat de Prevenció d'Incendis, als que cal afegir la col·laboració d'altres serveis com: Brigades Rurals d'Emergència, Policia Nacional, Policia Autonòmica i Guàrdia Civil.

4.1.1. Mitjans de vigilància mòbil

Unitats de Prevenció d'Incendis Forestals

Unitat de Prevenció Ordinària: formada per un operari i dotada d'un vehicle tot terreny. En l'àmbit del Parc treballen la C 205 i la C 206 d'Alcalà.

Unitats Polivalents: formades per un operari i, de vegades, acompanyades d'entre 2 i 3 voluntaris. Igual que la Unitat anterior, també està dotada de vehicle tot terreny. És la Unitat C 603 de Castelló.

Unitat Motoritzada: formada per les Unitats C 702/712 de Castelló.

Unitats Comarcals: formada per les Unitats C 802 i C 812 de la Vall d'Alba.

Aquestes Unitats de Prevenció d'Incendis Forestals no són específiques del Parc Natural sinó que també realitzen les seues funcions en altres terrenys forestals pròxims a la zona humida.

Agents Mediambientals

El Parc Natural està inclòs dins de la demarcació territorial de la comarca de la Plana Alta. Els agents mediambientals destinats en aquesta demarcació són els encarregats de vetlar pel compliment de la legislació i la conservació dels recursos del Prat.

Altres

Hi ha altres membres, dependents de diferents organismes, que també presten els seus serveis en l'àmbit del Parc Natural i són: Brigades Rurals, Guàrdia Civil, Policia Nacional i Policia Autonòmica, que s'incorporen a la prevenció en funció de les competències de l'Òrgan al qual representen.

4.1.2. Mitjans de vigilància fixos

Observatoris Forestals

Els Observatoris Forestals estan situats en zones elevades de màxima visibilitat. Les seues principals labors són servir d'enllaç en la Xarxa de Comunicació de les emergències, a més de la detecció de l'inici de l'incendi.

Els Observatoris Forestals que vigilen i comprenen l'àmbit del Parc Natural i la seua àrea d'influència són: l'*Alt del Colomer*, ubicat dins de l'àrea protegida del Parc Natural del Desert de les Palmes; l'*Ametler*, al terme municipal d'Alcalà de Xivert i inclòs en el Parc Natural de la Serra d'Irta; i *Subarra*, al terme municipal de Benlloc. Tant l'*Alt del Colomer* com l'*Ametler* donen cobertura de vigilància durant tot l'any mentre que *Subarra* només treballa en temporada estival.

Central de Previsió d'Incendis Forestals de Castelló

Centre des d'on es coordina tot el dispositiu de Previsió d'Incendis Forestals, ubicat al Polígon Industrial El Mijares C/ Comerç, 7 d'Almassora. Aquest edifici també és la seu de la Secció de Sanitat Vegetal de la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica.

4.2. Dades d'incendis al Parc Natural

Durant l'any 2019 no s'ha produït cap incendi dins de l'àrea protegida, ni tampoc a l'àrea d'esmoreïment d'impactes del Parc Natural.

4.3. Pla bàsic d'actuacions del nou Pla de Previsió

4.3.1. Pla per a la prevenció de causes.

- ⇒ Activitats de formació i divulgació dirigides a conscienciar i difondre el coneixement dels aspectes relacionats amb la prevenció d'incendis, remarcant les normes i recomanacions que cal observar en les activitats més habituals.
- ⇒ Modificació de les pràctiques de risc, mitjançant la revisió dels plans locals de cremes i el foment de l'ús d'alternatives diferents del foc per l'eliminació de restes agrícoles.
- ⇒ Instal·lació de cartells informatius amb normes d'ús i comportament front l'incendi.

- ⇒ Elaboració dels Plans Locals de Prevenció d'incendis forestals.
- ⇒ Millora continua de les tasques de vigilància i instal·lació de càmeres de vigilància permanent.

4.3.2. Pla d'infraestructures

En l'àmbit del Parc Natural la xarxa d'infraestructures destinades a la prevenció i extinció d'incendis, està constituïda per l'existència de discontinuïtats entre la massa vegetal, com a llacunes, séquies i camins, que poden servir com a element de ruptura de la continuïtat de la massa vegetal, que siga capaç de detenir un incendi si aquesta discontinuïtat presenta l'amplària suficient.

El Pla de maneig de la vegetació consisteix en la creació d'àrees desprotegides de vegetació. Com poden ser els *lluents* (infraestructures dissenyades des de Conselleria i executades bé pel personal propi del Parc, bé per les associacions de caçadors), i la creació d'àrees tallafocs al costat dels principals canals.

També es contempla l'adequació de la xarxa viària, amb actuacions destinades a la seua millora i manteniment. La Brigada de Conservació i Manteniment del Parc ha realitzat els treballs d'adequació i manteniment de sendes, camins i àrees recreatives amb objectius de protecció i prevenció d'incendis forestals.

Per a la creació d'àrees desprotegides de vegetació també s'ha tingut en compte el foment de les activitats agroramaderes, que inclou tant el cultiu de les parcel·les agrícoles com l'ús ramader de determinades zones del prat compatibles amb la conservació de l'espai protegit.

4.3.3. Coordinació amb els Serveis de Prevenció i Extinció d'Incendis Forestals

El Programa d'Actuacions Prioritàries del Pla de Prevenció d'Incendis del Parc Natural proposa l'establiment d'una reunió de caràcter anual en què es tracten específicament temes relacionats amb la prevenció i l'extinció d'incendis i a la que hauran d'assistir els tècnics corresponents dels mitjans d'extinció i dels mitjans de prevenció, així com els gestors del Parc Natural.

L'objectiu de la reunió és la posada en comú per arreplegar propostes dels diferents sectors i l'adopció de mesures per a les possibles solucions i propostes de millora.

5. PLANIFICACIÓ I GESTIÓ PER A LA CONSERVACIÓ

5.1. Conservació de la flora

A fi de preservar la diversitat genètica del patrimoni natural i garantir la conservació de les espècies de flora silvestre i formacions vegetals, en especial les autòctones, es realitzen diverses actuacions, dutes a terme fonamentalment per les Brigades de Biodiversitat, i que estan centrades en les dues microrreserves de flora presents al Parc Natural (*Taula 3*):

Taula 3. Microrreserves de Flora presents al Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca.

Microreserva	Superfície (Has)	Terme municipal
Platja del Quarter Vell	5,57	Cabanes
Torre de la Sal	2,19	Cabanes

També s'han dut a terme actuacions de control d'espècies de flora aquàtica amenaçada com és el cas del *Ceratophyllum submersum* i la producció de plantes aquàtiques autòctones. Actuacions dut a terme pels tècnics del Centre d'Investigació d'espècies dulciaquícules del Palmar.

Els **OBJECTIUS** que es persegueixen són:

- ⇒ Protegir i conservar les espècies de flora rara, endèmica o amenaçada que es troben al Parc Natural.
- ⇒ Mantenir en bon estat les dues microrreserves declarades dins de l'àrea protegida.
- ⇒ Censar la flora aquàtica autòctona i amenaçada.
- ⇒ Eliminar les espècies exòtiques invasores que s'observen en l'àmbit del Parc Natural.

Les **ACTUACIONS** que s'han dut a terme per aconseguir els objectius han estat les següents:

- ⇒ Manteniment de la senyalització de les dues microrreserves declarades al Parc Natural que ha consistit en la substitució i/o reposició de piquetes i cartells en mal estat. En total s'han reposat 14 piquetes i s'han instal·lat dos cartells, un en

cada microrreserva.

- ⇒ S'ha realitzat la neteja de les dues microrreserves per mitjà de l'eliminació del fem acumulat en elles. En 2019 s'han eliminat 0,2 m³ de fem que es trobava en les dues microrreserves.
- ⇒ L'any 2019 no s'ha fet cap tasca d'eliminació d'espècies exòtiques invasores.
- ⇒ Així mateix s'han fet tasques de desbrossament perimetral de 485 m² de *Phragmites australis* en la parcel·la on creix l'espècie *Odontites kaliformis*, espècie catalogada com En Perill d'Extinció en el Catàleg Valencià d'Espècies de Flora Amenaçada, amb la intenció de col·locar unes balises que senyalitzen el perímetre.
- ⇒ Prospecció i cartografia de l'espècie amenaçada i en perill d'extinció, *Ceratophyllum submersum*, amb un resultat de 132 m² de superfície en la séquia en Polo.
- ⇒ Producció de flora aquàtica amenaçada en les instal·lacions del Centre d'Investigació d'espècies dulciaquícules del Palmar, per a la seua posterior plantació en el Parc natural dins del projecte Life Paludícola. A la Taula 4 es mostren les espècies i la quantitat d'exemplars subministrats.

Taula 4. Flora aquàtica aportada pel Centre d'Investigació d'Espècies Dulciaquícules del Palmar durant 2019 per al Prat de Cabanes-Torreblanca.

Espècie	Nº plantes
<i>Cladium mariscus</i>	100
<i>Erianthus ravennae</i>	72
<i>Iris pseudacorus</i>	144
<i>Juncus acutus</i>	72
<i>Scirpus tabernaemontani</i>	100
TOTAL	488

Des del Parc natural es vol impulsar la creació d'una nova microrreserva per a preservar l'espècie *Odontites kaliformis*, amb la col·laboració de l'ajuntament de Cabanes, ja que els terrenys on es troba la zona a preservar són de propietat municipal.

En l'Annex I s'adjunta la memòria de les Brigades de Biodiversitat de l'any 2019.

5.2. Conservació de la fauna

Per a millorar els aspectes ecològics i biològics de les espècies de fauna que viuen i/o utilitzen el Parc Natural es realitzen diferents estudis i treballs de camp que són executats tant pel personal propi de l'espai, com per Brigades de Biodiversitat que fan treballs més específics, relacionats fonamentalment amb la fauna aquàtica.

Els **OBJECTIUS** que es persegueixen són:

- ⇒ Protegir i conservar les poblacions d'espècies de fauna existents en el Parc que resulten d'interés per la seua singularitat, representativitat, fragilitat o estat de conservació.
- ⇒ Promoure i donar suport a la investigació científica per a millorar el coneixement, conservació i maneig de les citades espècies.
- ⇒ Desenvolupar projectes o actuacions de conservació sobre aquelles espècies que van propiciar la protecció del Prat de Cabanes-Torreblanca com a Parc Natural i Lloc d'Interés Comunitari.

5.2.1. Conservació de l'avifauna

Els **OBJECTIUS** que es persegueixen per a la conservació de l'avifauna són els de:

- ⇒ Conèixer els diferents tipus d'aus que nien al Parc Natural.
- ⇒ Conèixer el nombre d'aus de cada espècie que nien al Parc Natural.
- ⇒ Conèixer el nombre d'aus de cada espècie que passen l'hivern a l'espai protegit.
- ⇒ Conèixer el nombre d'aus de cada espècie que utilitzen el Parc Natural com dormidor.
- ⇒ Realitzar el seguiment de les aus migratòries que utilitzen el Parc Natural en determinades èpoques de l'any.
- ⇒ Ubicar i mantenir en bon estat els posadors de les aus que habiten al Parc Natural.

Per a la consecució dels objectius s'han realitzat una sèrie d'actuacions que són les que a continuació es descriuen:

A) Seguiments ornitològics

El seguiment de l'avifauna requereix la realització de diferents censos d'aus. Aquests censos tracten de comptabilitzar, per mitjà de diferents tècniques, el nombre d'aus que aprofiten el Parc Natural per a la seua supervivència.

Les dades obtingudes a través dels censos ajuden a fer una valoració de l'estat del Parc Natural i a detectar els possibles efectes adversos de les actuacions que en ell es desenvolupen.

Per a la realització dels censos s'utilitzen diferents tècniques en funció de l'espècie i del seu ecosistema associat. Aquests censos es realitzen per mitjà de la coordinació de l'Equip Tècnic del Parc Natural i de la guarderia d'Agents Mediambientals.

A continuació es descriuen els censos d'avifauna realitzats al Parc Natural durant el 2019:

- **Cens d'Aus Aquàtiques Hivernants**

Seguint les directrius de la Conselleria, els censos es realitzen una vegada a l'any i en les dates acordades a fi de no coincidir en observacions i evitar alterar els resultats. En 2019 el cens es va realitzar entre els dies 10 i 19 de gener. En aquesta anualitat, es va observar un increment respecte a 2019 d'espècies com el cabussonet, el cabrellot, l'esplugabous, l'agró blanc, el coll-vert, el sivert, l'arpellot de marjal, el gall de canyar o la bequeruda. En canvi, d'altres com la corba marina, la garseta blanca, l'agró blau, el sarset o la fredeluga han reduït els seus nombres respecte a la temporada anterior.

Els resultats del cens apareixen en l'Annex II.

- **Cens d'Aus Aquàtiques Nidificants**

De forma sistemàtica i en coordinació amb el Servei de Biodiversitat, durant l'època de nidificació (que comprén els mesos de març a agost) es realitza el seguiment d'avifauna que requereix un major esforç al llarg de l'any, ja que pretén estimar el nombre de parelles nidificant de les espècies amb major importància ecològica dins del Parc Natural.

Durant el cens d'aus aquàtiques nidificants també localitzem la ubicació dels nius d'algunes de les espècies censades, anellant-se les cries d'aquelles amb especial seguiment dins de l'espai protegit i estudiant-se l'èxit reproductor de les parelles. És el cas de l'arpellot de marjal (*Circus aeruginosus*) i arpella cendrosa (*Circus pygargus*).

En 2020, a més, es van localitzar nius de gomet (*Ixobrychus minutus*), camallonga (*Himantopus himantopus*), carregada (*Glareola pratincola*), corriolet (*Charadrius dubius*), corriol camanegre (*Charadrius alexandrinus*) i mongeta (*Sternula albifrons*). També es van detectar grups familiars i territoris localitzats de cabussonet (*Tachybaptus ruficollis*), cabrellot (*Podiceps cristatus*), ascle (*Anas strepera*), coll-vert (*Anas platyrhynchos*), sivert (*Netta rufina*), rascló (*Rallus*

aquaticus), polla d'aigua (*Gallinula chloropus*), gall de canyar (*Porphyrio porphyrio*), fotja (*Fulica atra*) i gavinot argentat mediterrani (*Larus michahellis*). Els resultats de l'esmentat cens s'arreglen en l'Annex III.

- **Censos mensuals**

Es tracta d'un cens absolut de les aus aquàtiques que es troben al Parc Natural en un moment determinat i es realitza amb periodicitat mensual.

Aquest seguiment permet, per mitjà de la realització d'itineraris, la prospecció de gran part del Parc Natural. Amb els itineraris s'obtenen índexs d'abundància i de varietat d'espècies que permeten determinar les tendències poblacionals de les aus presents en aquest moment a la zona humida, encara que es desconega amb exactitud la magnitud de les poblacions estudiades.

- **Cens en dormidor**

Per mitjà dels censos en dormidor es compta de forma directa el nombre d'aus (en el nostre cas fonamentalment agrons i corbs marins), que acudeixen cap al capvespre als dormidors localitzats dins del Parc Natural.

- **Cens amb reclam**

Per realitzar el recompte de certes espècies, principalment de la família dels ràl·lids, s'utilitza el mètode de reproducció de cants o cens amb reclam. El sistema consisteix en una gravació de 3 minuts de cants d'individus de l'espècie seguits d'altres 3 de silenci, en els que s'efectuen les escoltes i es conten els exemplars que responen a l'incentiu del cant.

Per mitjà d'aquest cens s'obté informació de les parelles territorials i dels seus hàbitats preferits. Amb aquest mètode no s'obtenen dades de nidificació ni del nombre total d'exemplars existents al Parc Natural, però ens dóna una aproximació molt fiable de les parelles residents.

B) Anellament científic d'aus

L'anellament científic d'aus es realitza a fi de conèixer els desplaçaments de les aus, principalment els relacionats amb la migració. No obstant això, l'activitat potser útil en estudis d'un altre tipus com els que tracten d'obtenir dades sobre paràmetres reproductors, dinàmica de poblacions, selecció i ús de l'hàbitat, etc.

Al Parc Natural es realitzen dos tipus d'anellaments: el marcatge amb mètodes de captura (xarxes japoneses), realitzat pel *Grup Au d'Ornitologia*, i l'anellament dels dos

rapaços més representatius del Parc, l'arpellot de marjal (*Circus aeruginosus*) i l'arpella cendrosa (*Circus pygargus*), treball que du a terme l'Equip Tècnic del Parc Natural juntament amb els Agents Mediambientals. D'aquestes espècies es van detectar a 2020 8 i 1 nius respectivament. En aquests nius es van marcar amb anelles 15 polls d'arpellot de marjal i 3 d'arpella cendrosa.

C) Ubicació i manteniment de posadores

El personal del Parc estudia la millor ubicació, i col·loca posadores per a l'avifauna. Sobre aquestes posadores es realitzen treballs de manteniment per part de la Brigada de Conservació i Manteniment i llavors de seguiment de les dades obtingudes en ells per part de l'Equip Tècnic del Parc Natural.

La informació arreplegada en els posaders es fa mitjançant observacions, egagròpiles, excrements i plomes que s'arrepleguen als voltants.

D) Projecte Life Paludícola (LIFE 16/NAT/ES/00018)

Aquest projecte europeu anomenat «Restauración del hábitat para la migración primaveral y otoñal del carricerín cejudo (*Acrocephalus paludicola*) en la península ibérica» té com a objectiu principal l'estudi d'aquesta espècie en diversos aiguamolls de la Comunitat Valenciana, entre els quals s'inclou el Prat de Cabanes-Torreblanca, i altres de la comunitat autònoma de Castilla la Mancha.

El projecte és gestionat per la Fundació Global Nature, té una durada de tres anys (2018-2020), i el suport de l'ajuntament de Torreblanca i de la Direcció General de Medi Natural i Avaluació Ambiental, que aposta per l'elaboració de l'esborrany de «Estrategia Nacional para la conservación del carricerín cejudo (*Acrocephalus paludicola*)», que es farà dins del marc d'aquest projecte europeu.

Les actuacions que s'han dut a terme dins del projecte a l'àmbit del parc natural del Prat de Cabanes-Torreblanca han sigut les següents:

- Seguiment de les poblacions d'aquesta espècie de boscarla i el seu anellament científic. El 2019 es feren 18 jornades de captures i es varen trobar 7 exemplars al seu pas migratori prenupcial.
- Tractament de la vegetació per a millorar l'hàbitat de l'espècie, que va consistir en la sega, mitjançant una màquina amfíbia, d'un total de 8 hectàrees.
- Plantacions d'arbres de ribera en la vora del camí que va des del càmping fins a l'encreuament amb el camí del Tubo, i la plantació d'espècies aquàtiques en les llacunes properes a l'Espai Natura, que van ser subministrades pel Centre d'Investigació d'espècies dulciaquícules del Palmar.

5.2.2. Conservació d'espècies de fauna singulars

Els **OBJECTIUS** que es persegueixen per a la conservació d'espècies de fauna singulars són els de:

- ⇒ Mantenir en bon estat les poblacions de peixos d'espècies endèmiques i en perill d'extinció que habiten al Parc Natural.
- ⇒ Conèixer la distribució i grandària de les poblacions de peixos d'espècies endèmiques que habiten al Parc Natural.
- ⇒ Conèixer la distribució de les poblacions de tortuga d'aigua europea i el nombre d'individus de la seua espècie.
- ⇒ Avaluar l'estat de les poblacions de tortuga d'aigua europea.
- ⇒ Conèixer les espècies d'odonats presents al Parc Natural, la seua distribució i l'àrea d'influència.
- ⇒ Conèixer la presència d'exemplars de llúdria al Parc Natural.

Per a la consecució dels objectius s'han realitzat les actuacions següents:

A) Seguiment i reforços poblacionals de fartet (*Aphanius iberus*), samaruc (*Valencia hispanica*) i altres espècies endèmiques.

Durant la present anualitat l'Equip Tècnic del Parc Natural ha continuat amb les labors de seguiment, cria i translocació d'aquestes dues espècies de ciprinodòntids endèmiques de la zona protegida i catalogades *En Perill d'Extinció*.

Les actuacions dutes a terme estan emmarcades dins dels respectius Plans de Recuperació del fartet i del samaruc a la Comunitat Valenciana i contribueixen al manteniment de la població d'ambdues espècies així com a la lluita biològica contra les poblacions de mosquits del Parc Natural.

Les prospeccions realitzades durant 2019 per l'equip de fauna, han donat molt bons resultats, així tenim que a la desembocadura de la séquia Mangraners s'han trobat 4 juvenils de samaruc, 1 exemplar d'*Atherina boyeri*, més de 100 exemplars de *Gambusia Holbrooki*, més de 50 exemplars de *Palaemonetes zariquieyi*, més de 100 exemplars de mugílidos, 12 exemplars d'anguiles (*Anguilla anguilla*) i 2 exemplars de xicoteta grandària de cranc blau (*Callinectes sapidus*).

En la desembocadura de la séquia En Polo s'ha trobat 1 femella de fartet, 2 exemplars de *Gasterosteus aculeatus*, 1 exemplar d'*Atherina boyeri*, més de 100 exemplars de *Gambusia holbrooki*, més de 50 exemplars de *Palaemonetes zariquieyi*, més de 50 mugílidos i 2 exemplars d'anguiles (*Anguilla anguilla*).

Pel que fa al peix anomenat espinós (*Gasterosteus aculeatus*), tenim molt bones notícies, ja que després de més d'una dècada treballant amb l'espècie, hem pogut constatar la seva reproducció en el medi natural. En 2019 s'ha reforçat la població amb noves reintroduccions. Així tenim que al juliol s'ha fet la solta de 600 exemplars en la desembocadura de la séquia En Polo i 600 més en la desembocadura de la séquia Mangraners. Al novembre es van soltar 1050 exemplars en cadascuna de les dues séquies.

Encara que fins i tot és prompte per a parlar de la presència d'una població estable d'espinós al Prat, seria l'única de la Comunitat Valenciana, però és segur que anem per bon camí i esperem que les noves prospeccions ens confirmen aquesta estupenda notícia.

B) Seguiment de les poblacions de tortuga d'aigua europea (*Emys orbicularis*)

Al llarg de 2019 s'ha continuat amb el seguiment de les poblacions de tortuga d'aigua europea en la zona humida. Al Centre d'Interpretació del Parc Natural també es continuen arreplegant exemplars tant de tortuga d'aigua europea com de tortugues exòtiques que són portades per visitants i veïns del Parc Natural.

Les tortugues exòtiques arreplegades són retirades per la Brigada de Biodiversitat i amb elles se segueix el protocol establert per al control d'espècies exòtiques en la Comunitat Valenciana.

El 2019 únicament s'han posat els paranys en la zona nord. La campanya de prospeccions va començar el 2 de juny i va finalitzar el 4 d'agost. El total de tortugues d'estany capturades ha sigut de 82 dels quals 39 corresponen a individus capturats per primera vegada i 43 a individus ja capturats amb anterioritat.

Així mateix, s'ha trobat 54 tortugues exòtiques, i els particulars ens han entregat altres 35 exemplars.

En aquest seguiment han participat voluntaris que han sigut degudament informats i supervisats per les brigades de biodiversitat. Aquest voluntariat es du des de la Fundació Global Nature i l'ajuntament de Torreblanca.

C) Estudi dels odonats presents al Parc Natural

Des de l'any 2010 s'arreplega informació de les distintes espècies d'odonats (libèl·lules) presents al Parc Natural. S'ha pogut constatar que de les 65 espècies que es poden trobar a la Comunitat Valenciana, 22 d'elles estan representades en el Prat de Cabanes-Torreblanca.

Els estudis realitzats ens permeten conèixer les espècies presents al Parc i la seva distribució. La informació obtinguda dels mapes de distribució de les espècies ens ajuda a conèixer la seua evolució en el temps. Durant aquesta anualitat 2019 s'ha continuat amb la presa de dades i estudi de les poblacions de libèl·lules presents a l'espai protegit.

D) Programa de seguiment de la llúdria al Parc Natural

Des que el passat mes de gener de 2019 l'equip de fauna del Parc Natural va trobar els primers indicis (excrements) de la presència de llúdria (*Lutra lutra*) a la Gola del Trenc, molts han estat els esforços fets fins aconseguir comprovar la presència del mamífer a la zona humida. Durant els darrers mesos s'han examinat minuciosament els canals del Parc Natural i aquelles zones més pròximes a les masses d'aigües lliures presents en la zona humida, on s'han trobat nombrosos rastres de llúdria (marques odoríferes, excrements i algunes petjades), i s'han instal·lat càmeres de fototrampeig que van permetre filmar la presència d'almenys un exemplar de llúdria en un dels canals principals del Parc Natural.

Hem iniciat un programa de seguiment de les poblacions de llúdria que té com a objectius principals determinar l'estàtus i l'estructura poblacional de la llúdria al Parc Natural i realitzar activitats d'educació ambientals i de difusió de les dades obtingudes.

5.3. Conservació d'hàbitats

La *Directiva 92/43/CE*, *Directiva 92/43/CEE* del Consell, de 21 de maig de 1992, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna y flora silvestres, i la seva ampliació mitjançant la *Directiva 97/62/CE*, estableixen les bases per a la conservació de totes aquelles espècies i hàbitats que es consideren interessants des del punt de vista de la conservació.

Els **OBJECTIUS** que es persegueixen són:

- ⇒ Protegir i conservar els hàbitats i les espècies que els conformen.
- ⇒ Restaurar i minimitzar els impactes ocasionats per l'activitat humana.
- ⇒ Realitzar el seguiment de les diferents actuacions que es desenvolupen en els hàbitats prioritaris del Parc Natural.
- ⇒ Millorar la varietat d'espècies i afavorir la prevenció d'incendis forestals.

5.3.1. Corriol camanegre

El corriol camanegre (*Charadrius alexandrinus*) és una espècie característica de platges, arenals costaners, saladars i llacunes, que sol nidificar en zones humides i platges arenoses de la Comunitat Valenciana, amb preferència per zones amb poca cobertura vegetal i amb restes dipositats per la mar.

La principal amenaça per a aquesta espècie prové de la pèrdua d'hàbitat i dels intensos usos recreatius en costa i platges, circumstància que perjudica la seva reproducció. En El Parc Natural del Prat és una zona humida que alberga diverses espècies d'aus entre les quals es troba el corriol camanegre (*Charadrius alexandrinus*), catalogada com *Vulnerable* en el Catàleg Valencià d'Espècies de Fauna Amenaçada.

En els darrers anys, i per a aquesta espècie, s'ha constatat la disminució de parelles en el litoral valencià. El corriol camanegre necessita espais lleugerament elevats, amb poca vegetació i allunyats de molèsties per poder reproduir-se amb èxit.

Al Prat no s'ha notat aquesta disminució de les poblacions, que es mantenen estables des de fa temps.

Les actuacions dutes a terme en 2019 han consistit en un desbrossament de la vegetació i posterior triturat, en les zones que a continuació s'indiquen (*Taula 4*):

Taula 4. Actuacions de desbrossament en l'hàbitat del corriol camanegre a 2019.

Zona	Espècie dominant	Superfície esbrossada
Torrenostra (Torreblanca)	<i>Phragmites australis</i>	3.375 m ²
Platja Quarter Vell (Cabanes)	<i>Scirpus holoschoenus</i> , <i>Juncus</i> sp.	22.473 m ²
Antic camp de tir (Cabanes)	<i>Scirpus holoschoenus</i> , <i>Juncus</i> sp.	2.650 m ²
Microrreserva de Flora Torre de la Sal (Cabanes)	<i>Dittrichia viscosa</i> <i>Juncus</i> sp.	1 m ³ 1.980 m ²

Una altra zona en que al corriol camanegre li agrada nidificar és la que es troba davant del centre d'interpretació de Torre la Sal, en les dunes properes a la costa. Ací tenim el problema de l'afluència de visitants que passen, moltes vegades amb el seu gos.

En totes les zones es posen cartells informatius d'anar amb compte i de no passar dins de les zones marcades amb cordes que senyalitzen els llocs de nidificació.

En la zona de Torrenostra s'han continuat fent actuacions per dissuadir de l'entrada al Parc Natural per aquesta zona amb vehicles, a l'espera de la instal·lació definitiva d'una tanca que realitzarà el Departament Provincial de Costes.

5.3.2. Solta d'anguiles

La determinació de la Unió Europea de considerar que l'anguila en el seu estat de conservació actual requereix l'adopció de mesures per a recuperar les seues poblacions, s'ha concretat en el Reglament (CE) número 1100/2007, del Consell de la Comissió Europea, de 18 de setembre de 2007, pel que s'estableixen mesures per a la recuperació de l'anguila europea i que és d'obligat compliment en tots els seus elements i d'aplicació directa en cada estat membre.

Aquest document insta i defineix les condicions mínimes a contemplar en la redacció del Pla de Gestió de l'Anguila, que per a la Comunitat Valenciana, va ser aprovat per la Comissió Europea l'1 d'octubre 2010. Posteriorment es va aprovar el DECRET 35/2013, de 22 de febrer, del Consell, pel qual es regula l'aprofitament sostenible de l'anguila europea (*Anguilla anguilla*), així com la recuperació de les poblacions i del seu hàbitat en l'àmbit de la Comunitat Valenciana.

La repoblació d'anguiles en una zona directa d'explotació comercial, com a tal no és viable donat l'espècie de la qual es tracta, si és convenient la solta d'anguiles dins de Parcs Naturals o zones on no es realitza activitat pesquera.

Al Parc natural del Prat de Cabanes-Torreblanca, es fa la solta d'anguiles als llocs més adequats quant a hàbitat i accessibilitat. Són els que es troben als canals propers a la desembocadura de la marjal a la mar. L'any 2019 s'han fet dues repoblacions: al mes de juliol s'han soltat un total de 50 kg d'anguiles, d'una mida aproximada de 22 cm, i al mes de desembre 70 kg d'anguiles d'una mida entre 15 i 20 cm.

5.3.3. Creació i manteniment de lluent

La creació de zones en què existeix una somera coberta d'aigua constitueix una mesura eficaç per conservar les espècies de fauna que s'aprofiten d'aigües superficials per a la seua alimentació i reproducció.

Algunes espècies com el *Porphyrio porphyrio*, l'*Himantopus himantopus* i altres limícoles, han vist augmentada les seues poblacions al Parc gràcies a aquestes actuacions que es realitzen en el Prat de Cabanes-Torreblanca tant per la Brigada de Conservació i Manteniment com per les associacions de caçadors mitjançant convenis de col·laboració amb la Conselleria i els ajuntaments.

Aquestes zones lliures de vegetació, ubicades de forma estratègica, també constitueixen un sistema eficaç per a la prevenció d'incendis forestals.

Durant els mesos d'agost, setembre i novembre de 2019 es van realitzar diverses actuacions de manteniment i creació de lluent seguint les indicacions i autoritzacions de la Direcció General de Medi Natural i Avaluació Ambiental.

Des del Parc Natural es va presentar en reunió de la Junta Rectora, la proposta d'ubicació dels lluent, tenint en compte tant la millora de l'ecosistema com el Pla de Prevenció d'incendis forestals del Parc Natural, amb la intenció d'elaborar una resolució de la Direcció General que autoritze l'activitat als llocs establerts.

5.3.4. Restauració de l'hàbitat dunar

La Fundació Global Nature el 2019, ha gestionat la restauració de la duna situada al nord del parc natural, que va consistir en la instal·lació d'una bardissa vegetal d'uns 500 metres, de forma discontinua i paral·lela a la mar, per tal d'afavorir la retenció de l'arena. També es va realitzar la plantació i sembra d'espècies autòctones de les dunes, com són: *Ammophila arenaria*, *Cakile maritima*, *Calystegia soldanella*, *Crithmun maritimum*, *Crucianella maritima*, *Elymus farctus*, *Eryngium maritimum*, *Medicago maritima* i *Pancratium maritimum*.

Es va poder constatar la gran cobertura que van donar totes les plantes així com el gran èxit en la germinació de les llavors. No obstant això, a final d'any per causa del temporal Gloria, tota la zona dunar va patir un greu impacte.

5.4. Conservació dels recursos hídrics

L'aigua és l'element fonamental de l'ecosistema de la zona humida. De la seua disponibilitat i qualitat depenen tots els processos que tenen lloc en la zona protegida. És per aquesta raó que el control i conservació dels recursos hídrics de l'espai juga un paper primordial en la gestió del Parc Natural.

Els **OBJECTIUS** plantejats són els de:

- ⇒ Vigilar i regular el nivell freàtic de la zona humida.
- ⇒ Realitzar el seguiment i control de la qualitat les aigües del Parc Natural.

5.4.1. Regulació del nivell d'aigua

La regulació del nivell d'aigua de la zona humida es realitza en dos punts clau del Parc Natural: la *Gola del Trenc* (zona nord del Parc Natural) i els voltants de la desembocadura del *Canal del Centre* a l'alçada del centre d'interpretació (zona sud del Parc Natural).

Aquesta regulació es du a terme per mitjà del maneig de les comportes instal·lades en els enclavaments assenyalats i tenint en consideració les necessitats biològiques de la zona humida en cada època de l'any.

L'any 2017 es van instal·lar tres comportes en les tres séquies que desemboquen a la Gola del Trenc, a una distància d'aproximadament 200 metres de la mar. La instal·lació va anar a càrrec de l'associació de caçadors «El Lince» de Torreblanca, així com la retallada de les peces que conformaven les comportes, per tal de controlar millor el nivell de l'aigua. Al final, per problemes d'instal·lació, únicament tenim les dues comportes situades en les séquies del nord (el Tubo i Mangraners).

La comporta de la zona sud, la del canal del Centre, està feta de taulons de fusta sobre una estructura metàl·lica. Seria convenient la substitució de la fusta per unes làmines metàl·liques més fàcils de llevar i posar.

El control de les comportes es realitza pel personal del Parc Natural i pels Agents Mediambientals.

Per tal de conèixer l'evolució del nivell de l'aigua al Prat s'han ubicat uns mesuradors distribuïts per séquies, llacunes i canals del Parc Natural.

Hem ficat tres tipus de mesuradors, metàl·lics i de fusta. Uns metàl·lics clavats a les séquies de formigó i altres a la vorera de les llacunes de l'extracció de torba. Els mesuradors de fusta s'han ficat en superfícies no molt fondes i en canals de terra. Al mapa següent (*Figura 2*) es mostren les ubicacions seleccionades, que van ser consensuades en la reunió extraordinària de la Junta Rectora de 17 d'octubre de 2018.

Figura 2. Ubicació dels nivells d'aigua al Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca.

5.4.2. Control sobre la qualitat de l'aigua

Durant la present anualitat s'ha continuat amb el seguiment de la qualitat de l'aigua del Parc Natural. L'objectiu dels controls que periòdicament es realitzen és el d'avaluar les concentracions de determinats paràmetres (conductivitat, nitrats, clorofil·la) en les aigües del Parc. Amb aquests paràmetres es disposa de la informació necessària per a prevenir possibles impactes negatius sobre la qualitat de les aigües. En el següent mapa (Figura 3) es reflexen els punts de mostreig d'aigua ubicats dins del Parc Natural.

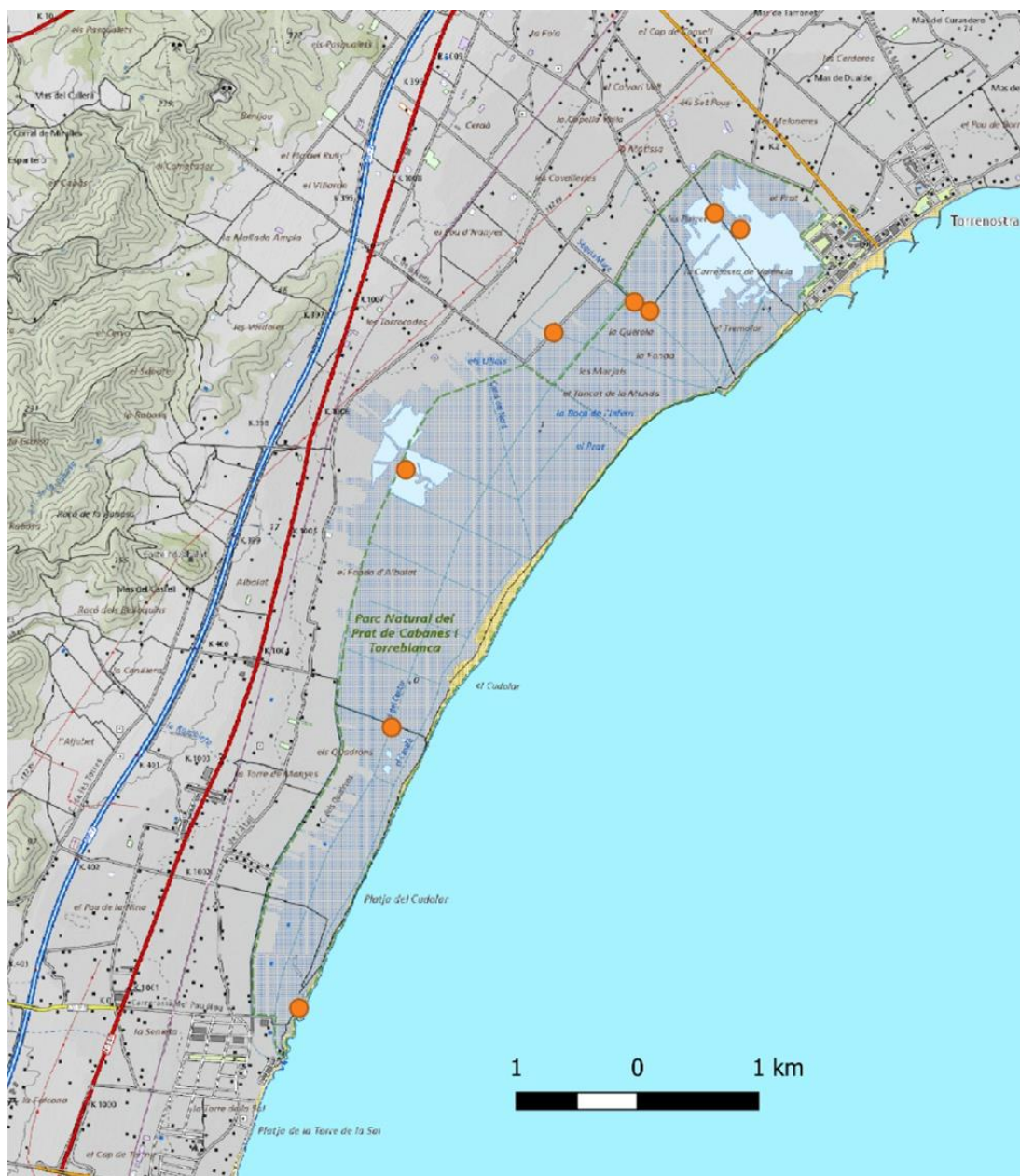

Figura 3. Punts de presa de mostres d'aigua per a anàlisi físico-químic.

A partir de l'any 2017, el control dels paràmetres que es realitzen tant “*in situ*”, com la presa de mostres per a la seua posterior anàlisi en el laboratori de Salut Pública de la Conselleria de Sanitat, es realitza pels Agents Mediambientals de la zona.

Les determinacions es fan bimensualment i els paràmetres que es determinen *in situ* són la transparència, la conductivitat, el pH, l'oxigen dissolt, la temperatura i el percentatge de vegetació aquàtica. Al laboratori es determinen el fòsfor, els nitrats, l'amoni i la clorofil·la, mentre que els plaguicides s'analitzen una vegada a l'any.

La informació que ens subministren les dades obtingudes al llarg de l'any 2019, indiquen que les aigües de la marjal són salobres, transparents, amb una temperatura estacional, bona oxigenació, amb absència de nutrients i clorofila. Tampoc s'ha detectat la presència de plaguicides.

Pel que respecta a la salinitat, s'han observat diferències significatives entre les llacunes de Torreblanca i les aigües de les llacunes de Cabanes i de les séquies del parc natural, que presenten dades menors de conductivitat.

5.5. Conservació i manteniment d'infraestructures i equipaments del Parc Natural

El Centre d'Interpretació del Parc Natural, on es realitzen gran part de les activitats de comunicació i divulgació, s'ubica a les instal·lacions del Centre d'Aqüicultura de Torre la Sal (CSIC). En ella, el Parc Natural disposa d'una sala de recepció de visitants (que allotja alhora una petita exposició i panells informatius), una sala de conferències i dos despatxos per a l'Equip Tècnic i la Direcció del Parc Natural. Al costat d'aquest espai, s'ubica una zona d'aparcament i una àrea d'esbarjo amb bancs, així com una construcció per a l'ús de la Brigada de Conservació i Manteniment del Parc, que serveix alhora d'emmagatzematge de ferramentes i altres útils necessaris per a les seves tasques.

L'any 2019, un segon Centre d'Interpretació s'ha habilitat a l'Espai Natura (Torre nostra), edifici propietat de l'Ajuntament de Torreblanca. En aquest centre es compta amb un despatx per al tècnic encarregat, un laboratori (encara en construcció) i una exposició sobre el Parc Natural que s'ha d'inaugurar al llarg de 2020.

A més dels dos centres abans esmentats, el Parc Natural compta amb diversos equipaments i instal·lacions:

- 3 Àrees recreatives
- Senyalística d'Ús Públic
- Miradors i observatoris de fauna
- Aparcaments
- Panells interpretatius

Les actuacions que ha dut a terme la Brigada de Conservació i Manteniment del Parc per a mantenir el bon estat d'aquestes instal·lacions, així com les tasques de conservació de fauna, flora i hàbitats, durant l'annualitat 2019 són les següents:

- **Condicionament de surgències d'aigua:** instal·lació i manteniment de comportes i senyals (nivells hídrics).

- **Actuacions de millora de la fauna:** desbrossament i/o poda i senyalització d'àrees de nidificació de fauna, instal·lació de posadores.
- **Adequació d'àrees d'Ús Públic:** manteniment de la vegetació, adequació de mobiliari i instal·lacions dels miradors, passarel·les i Àrees Recreatives del Parc Natural.
- **Adequació d'infraestructures i instal·lacions:** reparació d'actes vandàlics, instal·lació i manteniment general d'infraestructures i mobiliari i petites tasques de manteniment als Centres de Visitants. Una tasca rellevant en aquesta anualitat ha estat la construcció del «hide ornitològic» a la zona sud del Parc Natural.
- **Adequació d'itineraris:** desbrossament de vegetació, manteniment d'infraestructures i instal·lació i manteniment de senyalística al llarg de les rutes oficials del Parc Natural.
- **Arreglament de camins i senders:** desbrossament d'accessos al Parc Natural, adequació de camins després de pluges i instal·lació de tanques i cadenats per regular el pas de visitants a zones restringides.
- **Plantacions:** plantacions de flora autòctona (tamarius, xops) i regat i manteniment d'aquests.
- **Tractament de la vegetació:** desbrossament i/o poda de vegetació en diversos punts i parcel·les de l'àmbit del Parc Natural i manteniment de la vegetació en les parcel·les destinades a ramaderia ecològica.
- **Altres:** tasques diverses que no encaixen en les anteriors descripcions, tals com assistència al muntatge i desmuntatge de les fires de Torreblanca i Cabanes, feines de suport a l'Equip Tècnic del Parc Natural, el manteniment de la maquinària i les tasques de seguiment de les activitats realitzades.

A continuació, es mostra el resum de la dedicació temporal per a cada una de les actuacions realitzades per la Brigada de Conservació i Manteniment del Parc Natural (*Taula 5 i Figura 4*):

Taula 5. Resum de les tasques desenvolupades per la Brigada de Conservació i Manteniment del Parc i percentatge de dedicació durant l'any 2019. Font: Pròpia.

Activitat	Jornals	Percentatge dedicació
Adequació d'Infraestructures i Instal·lacions	219,5	30,3 %
Tractament de la vegetació	160,9	22,2 %
Adequació d'Àrees d'Ús Públic	105,9	14,6 %
Actuacions de millora per a la fauna	36	5%

Adequació d'Itineraris	70,6	9,8 %
Condicionament de surgències d'aigua	23,9	3,3 %
Plantacions	7	1%
Arreglament de camins i sendes	5,7	0,8%
Altres actuacions	94,2	13 %
TOTAL	724	100%

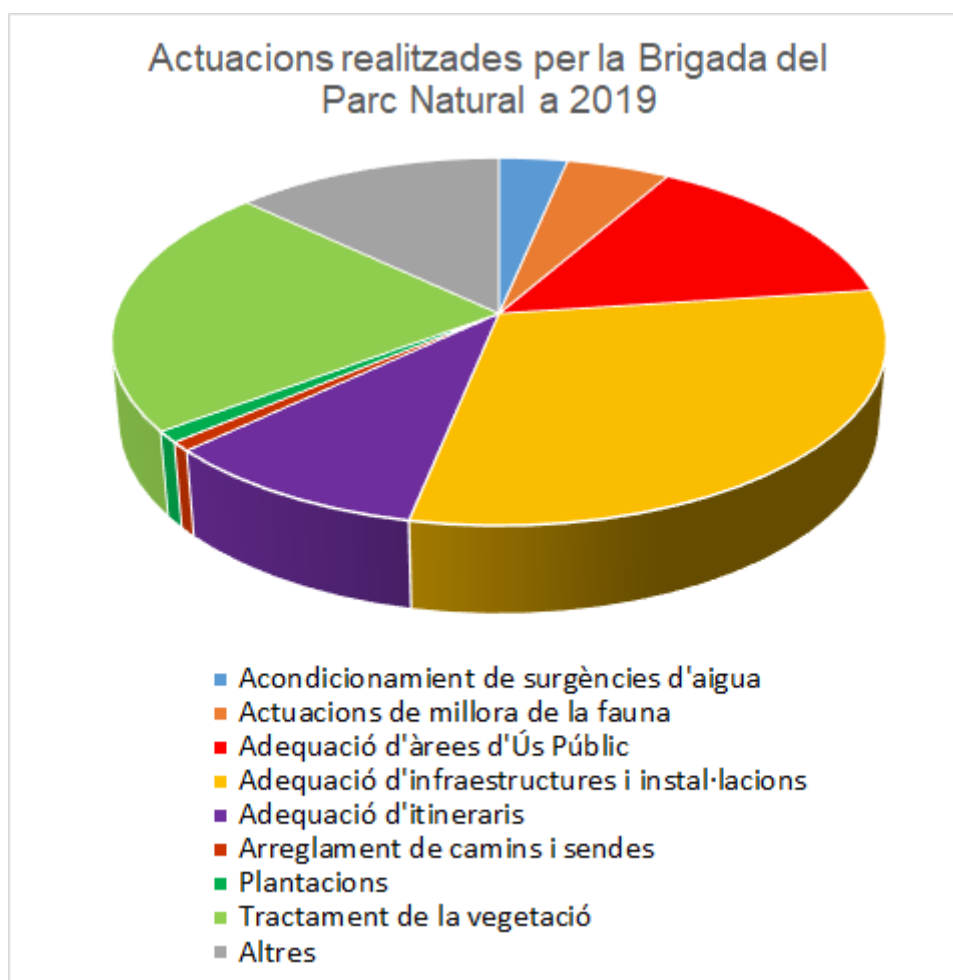

Figura 4. Actuacions realitzades per la Brigada del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca al 2019.

5.6 Anàlisi dels resultats i conclusions generals

Els resultats de la gestió realitzada en relació a la conservació dels recursos del Parc Natural han estat els següents:

- ⇒ En general es constata la bona marxa dels projectes ja consolidats i dels programes d'actuació que han anat implantant-se de manera sistemàtica i que han revertit en una millora en la conservació del patrimoni natural que alberga aquest espai natural protegit.
- ⇒ Respecte a la flora, s'ha observat que les espècies endèmiques presents al Parc Natural es conserven prou bé i es mantenen les poblacions. Així mateix les espècies de flora exòtica estan molt controlades.
- ⇒ Respecte a la conservació de la ictiofauna, s'ha pogut constatar que les poblacions de fartet i samaruc es troben en bon estat de conservació, i una notícia molt bona ha sigut l'adaptació de l'espínol a l'ecosistema aquàtic del parc natural.
- ⇒ Respecte a les poblacions de tortuga d'aigua europea, s'ha observat que enguany ha sigut el primer any en el qual ha augmentat el nombre de captures d'exemplars ja capturats amb anterioritat, respecte de les noves captures. També és prou important la presència d'espècies invasores, com la tortuga de Florida.
- ⇒ Respecte de l'avifauna, s'ha pogut detectar l'augment en la nidificació de cabrellot, gomet, collverd, gall de canyar, rascló, camallonga, gavinet argentat, xatrac menut, arpellot de marjal. Altres com el cabusset, sivert, fotja, carregada, corriolet, corriol camanegre, el boix o l'arpella cendrosa han patit una davallada.
- ⇒ Respecte de les actuacions sobre hàbitats prioritaris, s'ha constatat l'adequada evolució i correcte manteniment de les dues microrreserves de flora declarades al Parc Natural i de les àrees de cria del corriol camanegre.
- ⇒ Hem constatat la presència de tres o grups familiars de llúdrics en tot el parc natural i hem dissenyat un programa de seguiment per tal de conèixer el seu comportament i evolució.
- ⇒ Respecte als recursos hídrics, s'observa que les condicions d'oxigenació de torberes i canals són bones i les concentracions de fòsfor són molt baixes. No presenten concentracions elevades de nutrients ni de clorofil·la i solen tindre una bona transparència. Entre els paràmetres que presenten valors més elevats són la mineralització (conductivitat), són aigües salobres, però les concentracions de nitrats són baixes.
- ⇒ Pel que fa a les actuacions de la Brigada de Conservació i Manteniment del Parc, els treballs de neteja de les àrees d'ús públic, l'adequació d'infraestructures i

instal·lacions, itineraris, refugis per a la fauna i en general totes les labors de desbrossament i neteja de camins, s'han realitzat de manera adequada i donant resposta a les necessitats del Parc Natural.

6. SEGUIMENT D'ACTIVITATS

Dins del Parc Natural i a banda de les activitats de conservació i seguiment de la flora, la fauna, els hàbitats, els recursos hídrics i de les activitats d'educació i comunicació ambiental, que du a terme l'Equip Tècnic del Parc Natural, també es desenvolupen unes altres activitats de particulars com són: l'extracció de torba, l'aprofitament cinegètic, l'activitat ramadera i l'activitat agrícola. Aquestes activitats també poden tindre lloc al Parc, sempre que siguen compatibles amb els objectius de conservació i millora de l'ecosistema, que per a tots els agents implicats hauria de ser el més important a causa del seu valor ambiental i social.

Des del Parc natural es realitza el seguiment de totes aquestes activitats, per tal de comprovar que es duen a terme respectant els objectius de conservació i millora de l'ecosistema de l'espai protegit.

6.1. Extracció de torba

Segons la normativa del Parc Natural (*Decret 42/2003, de 21 de gener, del Consell de la Generalitat, pel que s'aprova el Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals i Rector d'Ús i Gestió del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca*), la regulació de l'extracció de torba constitueix un compromís entre les necessitats de conservació de l'espai protegit i el legítim exercici de l'activitat minera.

L'activitat d'extracció de torba que actualment s'està desenvolupant al Parc Natural, al terme municipal de Cabanes, disposa de Declaració d'Impacte Ambiental favorable i de Llicència d'Activitat, condicionades ambdues autoritzacions al compliment d'una sèrie de requeriments ambientals.

Una d'aquestes condicions és la firma d'un protocol anual entre l'empresa explotadora i el Servei d'Espais Naturals Protegits a fi de determinar les zones, els períodes i les condicions de l'explotació, el qual va ser signat per al 2019. També s'exigeix la presentació, abans d'acabar l'any, del Pla de Labors per l'any següent i de l'informe relatiu a la superfície explotada, la longitud de la vorera creada, la seua tipologia, la superfície i disseny de les illes creades i de l'estat de les séquies per tal de garantir la connectivitat entre les llacunes.

Des de la Direcció del Parc i amb la col·laboració de l'Equip Tècnic es fa un seguiment de l'activitat per comprovar si compleix els condicionants de la Declaració d'Impacte Ambiental.

Pel que respecta a la superfície explotada es fa un control mitjançant GPS, seguint la línia del front d'explotació. L'11 de novembre del 2019 es va fer un control del front d'explotació, constatant que durant l'any 2019 la superfície total explotada ha sigut de 2,219 hectàrees, i s'han preservat 0,256 hectàrees com a illes i camins. Per tant, i tenim en compte que té l'obligació de deixar un 25% de la superfície sense extracció, es compleixen els condicionants relatius a l'extracció de 2 hectàrees anuals de torba, com a màxim.

També es va comprovar el compliment de la resta de condicions que es varen signar al protocol anual per a l'extracció de torba al Prat de Cabanes-Torreblanca.

6.2. Aprofitament cinegètic

També les activitats cinegètiques estan regulades en la normativa del Parc Natural, la qual estableix la necessitat de compaginar l'aprofitament sostenible dels recursos cinegètics amb la protecció, conservació, estudi, ensenyament, ús públic i gaudi de l'espai protegit.

Dins del territori del Parc Natural hi ha tres acotats de caça menor (aus aquàtiques, conill, guatlla, raboses, tòrdids, coloms, etc.) i de major per a porc senglar. Els dos acotats que coincideixen pràcticament amb la zona protegida del Parc Natural són fonamentalment d'aus aquàtiques.

El Club de Caçadors «El Lince» és el titular de l'Acotat Nº CS-10.170, al terme de Torreblanca, i la Cambra Agrària de Cabanes és el titular de l'Acotat Nº CS-10.171, gestionat pel Club de Caçadors de «San Pedro Apóstol» al terme municipal de Cabanes.

Les dades de les captures d'aus aquàtiques de l'última temporada (2019-2020), segons les memòries presentades per les associacions abans esmentades, es recullen a la *Taula 6*:

Taula 6. Resum de les captures en els acotats del Parc Natural per a 2019-2020. Font: Societats de Caçadors de Cabanes i Torreblanca

Espècie	Torreblanca CS-10170	Cabanes CS-10171	TOTAL
COLL-VERD (<i>Anas platyrhynchos</i>)	45	70	115
ASCLE (<i>Anas stepera</i>)	1	3	4
ÀNEC XIULAIRE (<i>Anas penelope</i>)	4	0	4
CUA DE JONC (<i>Anas acuta</i>)	5	2	7
ÀNEC CULLEROT (<i>Anas clypeata</i>)	6	2	8

SIVERT (<i>Netta rufina</i>)	37	38	75
SARSET (<i>Anas crecca</i>)	28	32	60
BOIX (<i>Aythya ferina</i>)	11	3	14
FOTJA (<i>Fulica atra</i>)	0	6	6
BEQUERUDA (<i>Gallinago gallinago</i>)	0	16	16
	137	172	309

A més, s'han capturat 37 conills, 4 tudons i 32 tords. S'han capturat, per diversos mètodes, 138 exemplars de porcs senglar, número sensiblement inferior als 199 de la temporada anterior.

Durant l'any 2019 ha tingut lloc la renovació dels Plans tècnics d'aprofitament cinegètic dels dos acotats, per resolució del Director General de Medi Natural i Avaluació Ambiental, de 7 d'octubre de 2019, amb una vigència de 5 anys. Les novetats respecte a l'anterior pla són bàsicament els següents:

- ⇒ Ampliació de les zones de reserva a les llacunes, tant de Cabanes com de Torreblanca. S'ha augmentat la zona de reserva a les aigües lliures per tal de protegir a les aus aquàtiques hivernants.
- ⇒ El període de caça, el nombre de caçadors, de gossos i peces capturades seguint sent el mateix, a excepció de l'ascle (*Anas strepera*) i la bequeruda (*Gallinago gallinago*) que de 4 peces caçador i dia passa a 2 peces. Així mateix per als colúmbids cinegètics es passa de 15 a 4 peces caçador dia.
- ⇒ Per al porc senglar i prèvia comunicació es poden practicar les modalitats d'esperes nocturnes i caça a mà, per a la resta de modalitats caldrà autorització prèvia, segons l'article 3 de l'Ordre 3/2012, de 19 de gener, de la Conselleria d'Infraestructures, Territori i Medi Ambient, per la qual es regula la caça i el control del porc senglar a la Comunitat Valenciana.
- ⇒ Així mateix, per al porc senglar, s'autoritza instal·lació de dues caixes trampa, en les ubicacions consensuades amb la direcció del parc natural i la comunicació de la seua instal·lació amb una setmana d'antelació.
- ⇒ Per a la caça de la tórtora turca (*Streptopelia decaocto*) serà suficient una comunicació al Parc Natural, indicant la persona designada pel titular de l'acotat, per a exercir la caça d'aquesta espècie.
- ⇒ Per a la caça de la polla d'aigua (*Gallinula chloropus*), es requerirà, prèvia comunicació al parc natural que informarà el respecte, d'una autorització expressa, segons l'article 13 de la llei 13/2004, de 27 de desembre, de caça de la Comunitat Valenciana.
- ⇒ Obligació de remetre al Parc Natural la següent documentació: amb una setmana

d'antelació llistat de caçadors que aniran a caçar cada dia, mensualment un llistat de peces caçades indicant nombre i espècie i abans del 31 de març memòria anual.

Durant el període de caça 2019-2020, les dues associacions de caçadors han enviat el llistat de peces caçades cada mes durant l'època de caça. Comparant aquestes dades amb els censos que es fan pel personal tècnic del Parc Natural, s'ha pogut comprovar que són molt semblants: els primers dies d'octubre hi ha un gran nombre d'anàtids, que disminueix bruscament a partir de la segona quinzena del mes d'octubre i es manté així fins al final de la temporada.

6.3. Activitat agrícola

L'activitat agrícola es considera com tradicional pel decret de declaració de l'espai natural protegit en el qual s'indica que no es poden fer noves transformacions agràries dins de la zona de protecció del Parc Natural, però sí que es poden fer en l'àrea d'influència.

Per a la protecció del Parc Natural és molt important que l'activitat agrícola utilitze productes respectuosos amb el medi ambient per tal de protegir la qualitat de les aigües de la qual depén la salut de l'ecosistema i per tant de tots nosaltres.

Des del Parc Natural es pretén fomentar la transformació de la producció agrícola de l'espai protegit en producció agrícola ecològica, ja que la implantació de l'agricultura ecològica en el territori del Parc Natural no sols pretén la preservació de la qualitat de les aigües, la compatibilització entre l'aprofitament dels recursos agrícoles i la conservació dels valors ambientals, sinó també pretén promocionar l'alimentació de qualitat i dinamitzar l'economia de la zona.

6.4. Activitat ramadera

L'activitat ramadera es considera com tradicional pel decret de declaració de l'espai natural protegit i com a ús compatible amb els objectius de conservació del parc natural.

L'any 2019 va tornar a entrar el ramat al Parc Natural. I com que encara no teníem aprovat el Pla d'Aprofitament Ramader, va ser necessària la concessió d'una autorització anual, amb les següents condicions:

- ⇒ Prohibició de fer foc,
- ⇒ Prohibició d'entrar durant l'època de nidificació.

- ⇒ Prohibició de portar gossos per a la guarda del ramat
- ⇒ Obligació de mantenir el ramat dins de les parcel·les senyalitzades.
- ⇒ Evitar la degradació del sol mitjançant el canvi de lloc del ramat dins de l'àrea autoritzada
- ⇒ Comunicar qualsevol actuació o eventualitat a l'equip gestor del Parc Natural.

El gener de 2019, entraren al parc natural un total de 30 vaques de la ramaderia de Fernando Robres, certificada com a ecològica. Vingueren des de Vistabella fent transhumància. Prèviament a l'arribada del ramat, les brigades del Parc Natural havien desbrossat el perímetre de la parcel·la i la Fundació Global Nature va finançar la instal·lació d'un pastor elèctric.

El ramat va romandre al Prat fins al mes de maig i segons el ramader el past disponible ha sigut millor que l'any passat perquè el ramat ja havia fet una neteja, sobretot de joncs i senill, i han crescut espècies de plantes més tendres i idònies per a l'alimentació del ramat, a més també han pastat en les parcel·les agrícoles de fora parc (per autorització expressa dels seus propietaris) i per aquest motiu a soles durant una setmana se'ls va haver d'ajudar, amb pinsos ecològics.

El seguiment de la vegetació realitzat després de l'eixida del ramat indica que les vaques han sigut selectives per a menjar, prefereixen el jonc i el senill, però no han tocat la manega (que forma part d'un hàbitat prioritari). La cobertura ha baixat al 10% però a l'any següent tornava a ser del 100%, amb un senill de menor altura. Respecte a les aus s'ha detectat en les proximitats un niu d'arpellot de marjal que no ha sigut molestat pel ramat.

Enguany la ramaderia de German Vidal, no ha sol·licitat autorització per a pastar al Prat.

Durant l'any 2019 es va contractar la redacció del Pla Tècnic d'Aprofitament Ramader del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca, que en l'actualitat es troba en tràmit d'aprovació, però podem avançar les seues característiques:

- ⇒ Dins de l'àrea protegida s'han delimitat unes 350 hectàrees per l'aprofitament ramader, amb una càrrega ramadera de 2 UGM (unitats de ramat major) per hectàrea.
- ⇒ Per a l'elecció d'aquestes zones s'han tingut en compte les característiques de l'espai protegit, per tal de preservar les espècies de flora i fauna protegida, i també s'han triat els llocs més adients per a la creació d'àrees tallafocs per a la prevenció d'incendis.

Al Pla s'especifiquen les condicions i obligacions dels ramaders que vulga'n

aprofitar les pastures del Prat, així com els tràmits necessaris per a la seua autorització.

Amb l'aprovació del Pla d'aprofitament ramader, es pretén regular i facilitar l'accés dels ramaders i disposar d'una eina de gestió per tal d'afavorir la biodiversitat de l'ecosistema, la seua conservació i protecció, així com la promoció econòmica de la zona.

7. PLANIFICACIÓ I GESTIÓ PER A LA INTEGRACIÓ SOCIOECONÒMICA

7.1. Programa de Comunicació i Divulgació

Els valors naturals, culturals i històrics que alberga el Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca tenen un incalculable valor i la manera d'aconseguir l'estima, respecte i ajuda per a la seua conservació és donant-los a conèixer i divulgant-los.

És per a això, que resulta fonamental que des del Parc Natural es continue treballant en la conscienciació dels usuaris de l'espai protegit amb l'objectiu que es troben implicats en la preservació dels seus recursos naturals.

Els **OBJECTIUS GENERALS** són:

- ⇒ Donar a conèixer als visitants els valors naturals, culturals i històrics més rellevants del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca.
- ⇒ Informar sobre les normes d'Ús Públic que tenen vigor dins de la zona protegida.
- ⇒ Transmetre la informació del Parc de manera directa al visitant, ja siga al Centre d'Interpretació, o bé a través de xerrades, jornades, campanyes, tallers de sensibilització... que s'organitzen.
- ⇒ Divulgar, a través de la premsa local, les accions de gestió, conservació i millora d'hàbitats que es realitzen al Parc Natural.
- ⇒ Mantenir actualitzada la informació del Parc en la pàgina Web i fomentar l'ús d'aquesta pàgina entre els visitants.

7.1.1. Campanyes de Comunicació i Divulgació

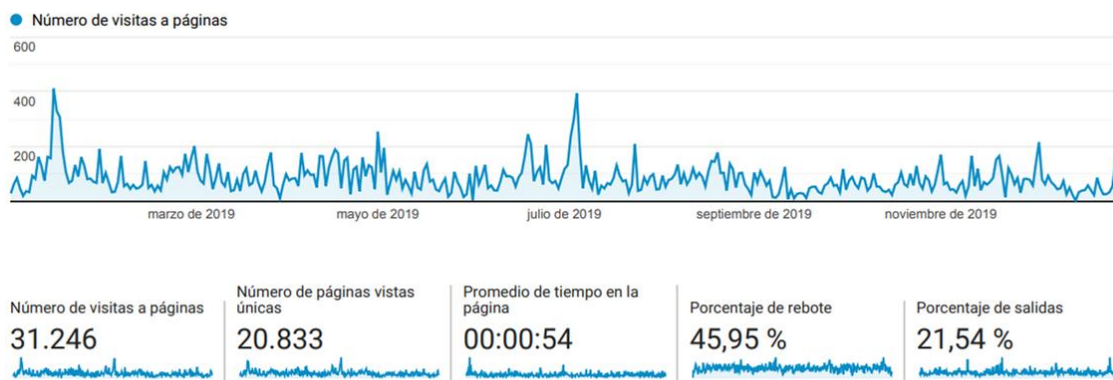
Les campanyes de comunicació i divulgació són comuns per a la Xarxa d'Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana. El seu objectiu fonamental és acostar les àrees protegides a la ciutadania mitjançant activitats de conscienciació i divulgació dirigides al gaudi ordenat dels Parcs Naturals.

El Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca ha participat activament en aquestes campanyes i ha organitzat durant el 2019 un total de 11 activitats en què han participat 160 persones. Les activitats són gratuïtes i han estat dirigides principalment a grups

familiars. L'acollida de les activitats entre els visitants i veïns del Parc Natural ha estat molt positiva i es pot destacar un increment en l'interès entre els participants per conèixer i participar activament en la conservació de la zona humida. Les campanyes i les activitats dutes a terme en cada una d'elles es detallen en l'**Annex IV**.

7.1.2. Pàgina Web i Xarxes Socials

La web del Parc Natural ha rebut un total de 31.246 visites en aquest any 2019, i els apartats més visitats són aquells que responen a les rutes del Parc.

S'ha produït un petit increment respecte a les 30.562 visites de 2018 (un augment de 684) però en general els números es mantenen en el mateix rang que anys anteriors.

Título de la página	Número de visitas a páginas	% Número de visitas a páginas
1. Parc Natural Prat de Cabanes-Torreblanca - Generalitat Valenciana	4.545	14,55 %
2. Parque Natural Prat de Cabanes-Torreblanca - Generalitat Valenciana	3.235	10,35 %
3. Planeja la teua visita - Generalitat Valenciana	1.520	4,86 %
4. Coneix-nos - Generalitat Valenciana	1.256	4,02 %
5. Ruta 1: Torre de la Sal - Generalitat Valenciana	1.040	3,33 %
6. Rutes del Parc Natural - Generalitat Valenciana	1.013	3,24 %
7. Conócenos - Generalitat Valenciana	865	2,77 %
8. Planea tu visita - Generalitat Valenciana	793	2,54 %
9. Fauna - Generalitat Valenciana	763	2,44 %
10. Descripción - Generalitat Valenciana	676	2,16 %

S'han seguit enviant a les xarxes socials de Parcs Naturals (Twitter i Instagram) tot allò que es considerava d'interès per al públic general, inclòs la difusió d'activitats del Parc Natural.

7.1.3. Butlletí Trimestral del Parc Natural

El butlletí trimestral del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca, SÉQUIES I SÉNIES, és una publicació digital amb contingut d'interès del Parc Natural la qual pretén informar sobre la importància de conservar els Espais Naturals Protegits i donar a conèixer als ciutadans el treball realitzat al Parc Natural.

Aquest butlletí està estructurat en uns apartats fixes per temes que es mantindran en cada número, encara que no tots els trimestres donen per omplir tots els apartats:

- **Editorial:** tracta sobre temes d'actualitat al Parc Natural i presenta una article sobre algun element natural (fauna, flora, etc.) del Prat de Cabanes-Torreblanca.
- **Gestió i Conservació del Medi Natural:** dedicat a exposar les accions que es duen a terme en l'àmbit de la conservació de la flora, la fauna, els recursos i els hàbitats del Parc Natural.
- **Comunicació i Divulgació:** referit a la informació relativa a les activitats de comunicació i divulgació dels valors de la zona humida així com de la conscienciació de la importància de la gestió i conservació del patrimoni.
- **Educació Ambiental:** en què apareixen reflectides les accions encaminades al coneixement conscient de la natura i la nostra implicació en la seva conservació.
- **Usos Compatibles:** on es tracten temes relacionats amb l'agricultura, la ramaderia, l'activitat cinegètica o l'extracció de torba entre altres.
- **Marca Parcs Naturals:** espai reservat a les empreses certificades amb la Marca Parcs Naturals i a les activitats en les que col·laboren en l'entorn de l'Espai Protegit.
- **Prevenió d'Incendis i Incendis:** amb informació de les possibles perturbacions causades pel foc a l'àrea protegida i també les accions dutes a terme per a previndre-les o corregir-les.
- **Notícies i Informació:** on coneixerem les novetats més interessants i curiositats que tinguen relació amb el Parc Natural.

Els butlletins publicats fins a la data poden ser consultats en la pàgina web:

<http://www.parquesnaturales.gva.es/va/web/pn-prat-de-cabanes-torreblanca>

7.1.4. Col·laboració amb mitjans de comunicació

Durant aquesta anualitat, s'han realitzat diverses col·laboracions amb mitjans de

comunicació autonòmics, tan a la televisió valenciana com a diverses emissores de ràdio, per part de la Directora del Parc Natural.

7.2. Programa d'Educació Ambiental

Una part important dins de la gestió dels espais naturals protegits és promoure, a través de la divulgació i l'educació ambiental, el coneixement dels valors naturals i culturals de l'entorn i afavorir actituds de respecte i estima cap al Parc Natural en particular i cap a la natura en general. Tradicionalment, un dels grups més importants destinataris d'aquests esforços han estat els grups d'estudiants de tots els nivells que s'interessen per visitar els nostres espais protegits com a un complement per al seu ensenyament curricular.

El Programa d'Educació Ambiental del Prat està pensat per aplegar als escolars de l'àrea d'influència socioeconòmica del Parc Natural i resulta un complement de la formació transversal del programa formatiu dels centres educatius que visiten la zona humida.

Els **OBJECTIUS GENERALS** són:

- ⇒ Promoure les activitats a l'aire lliure i de caràcter lúdic entre els escolars, afegint en el seu disseny i desenvolupament el component educatiu.
- ⇒ Promoure en els escolars actituds que afavorisquen el respecte i la conservació del patrimoni natural, cultural i històric del Parc Natural en particular i dels espais naturals en general.

De igual manera que en anys anterior, les visites dels grups escolars al Parc es concentren a primavera i tardor. Durant l'any 2019, el Prat ha rebut la visita de 10 centres de Primària i Secundària.

A més, cal afegir la visita d'altres centres de formació tals com la Universitat Complutense de Madrid, la Universitat de València (Grau de Ciències Ambientals) i el Centre de Formació SERVEF de Borriol.

7.3. Planificació i Gestió de l'Ús Públic

7.3.1. Programa d'Atenció al Visitant

L'atenció al públic que visita el Parc Natural es realitza des del Centre d'Interpretació, i l'horari és de dilluns a diumenge de 09,00 a 14.00 hores. Des del Centre d'Interpretació s'ofereix informació personalitzada al visitant de l'espai protegit intentant donar

resposta a les seves necessitats de visita. A més, aquest any s'ha començat a emprar l'Espai Natura, depenent de l'Ajuntament de Torreblanca, com a Centre de Recepció de Visitants.

Durant el 2019, 1.900 han estat el total de visites informades des del Centre d'Interpretació. D'una altra banda, l'Equip Tècnic del Parc Natural també atén visitants que, abans de visitar l'espai protegit, han concertat la visita amb ells. Són les visites concertades i durant el 2019 han suposat un total de 1.242 persones.

Les visites concertades estan formades pels escolars que participen en el Programa d'Educació Ambiental; grups d'adults que participen en el Programa de Comunicació i Divulgació dels valors ambientals de la zona humida; els participants de les Jornades de Difusió que des del Parc s'organitzen i pels participants de les activitats incloses en les Campanyes de Comunicació i Divulgació ambiental.

Taula 7. Resum de les visites als Centres d'Interpretació del Parc Natural a 2019.

Mes	Visites concertades					Visites informades
	Centres educatius	Divulgació amb adults	Jornades divulgatives	Campanyes	TOTALS	
gener	50	-	-	-	50	121
febrer	10	-	-	10	20	79
març	93	21	-	-	114	181
abril	105	108	-	14	227	378
maig	-	54	45	17	116	265
juny	46	57	-	57	103	127
juliol	-	-	-	17	17	103
agost	-	-	-	36	36	199
setembre	-	10	-	-	10	158
octubre	50	259	-	-	309	84
novembre	174	-	-	-	174	114
desembre	-	-	-	9	9	91
TOTALS	528	509	45	160	1242	1900

S'ha de tenir en compte que a partir del mes d'octubre es va inaugurar l'Espai Natura com a Centre de Recepció de Visitants, incloent-se per tant aquells visitants atesos pel personal del Parc Natural en aquest centre.

7.3.2. Punts d'Informació Col·laboradors (PICs) dels Parcs Naturals de la Comunitat Valenciana

Durant la present anualitat 2019 i dins del Protocol de col·laboració entre les conselleries amb competències en medi ambient i turisme respectivament, s'ha continuat realitzant activitats formatives del personal de les oficines de turisme en temes relatius al Parc Natural.

Aquesta col·laboració permet obrir les possibilitats de difusió dels valors del Parc Natural més enllà del Centre d'Interpretació i de la pàgina web del Parc, és per això de vital importància l'actualització contínua de les possibles modificacions en els horaris, rutes, activitats i incidents que puguin ocórrer en l'espai protegit.

El personal tècnic del Parc i el personal dels PICs estan en contínua col·laboració per tal que la informació més actualitzada del Prat estigues a l'abast dels visitants. Durant els mesos de primavera i estiu és quan s'incrementen les consultes i la comunicació entre els equips adquireix una major rellevància, sent també necessària una major dedicació.

La col·laboració amb els PICs s'ha fonamentat en:

- L'Intercanvi d'informació entre les Tourist-Info i el Parc Natural.
- Millora i actualització de la informació en els portals d'Internet.
- Conscienciació dels visitants i comunicació de les normes d'ús de l'espai natural.
- Difusió de les activitats incloses en les Campanyes de Comunicació i Divulgació.

Els Punts d'Informació Col·laboradors del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca són:

- Oficina de Turisme de Cabanes
- Tourist-Info Torreblanca
- Tourist-Info Orpesa
- Tourist-Info Castelló

7.4. Anàlisi de resultats i conclusions generals

Els resultats de la gestió realitzada en relació a la planificació per a la integració socioeconòmica del Parc han estat els següents:

- En general els resultats obtinguts en el conjunt de les activitats oferides pel Parc Natural durant el 2019 han estat positius, podent-se comprovar que segueix existint un interès de la població per conèixer la natura que els envolta.

- En relació amb les campanyes de comunicació i divulgació, que han estat 11 al llarg de tot l'any, s'han organitzat un total de 11 activitats en què han participat 160 persones que han pogut gaudir i conèixer de manera pròxima els valors naturals, culturals i històrics que alberga aquest espai natural protegit. Totes aquestes activitats s'han publicitat a les xarxes socials i els PIC de Cabanes i Torreblanca.
- Respecte a la pàgina web del Parc Natural i Xarxes Socials (Twitter i Instagram), s'ha constatat, pel nombre de visites realitzades, un gran interès dels usuaris en els continguts de la nostra pàgina web, en especial en les rutes. A la web s'han promocionat les activitats oferides pel Parc Natural i qualsevol informació d'interès per als visitants.
- Les activitats del Programa d'Educació Ambiental, dirigides fonamentalment a escolars i dissenyades específicament per als nivells de l'educació infantil, primària i secundària, han tingut una gran acollida entre els alumnes i professors dels centres educatius; havent rebut fins 528 alumnes al llarg de l'any.
- Respecte a la correcció d'impactes derivats de l'ús públic, s'ha aconseguit mantenir un bon estat de conservació i neteja les àrees d'ús públic, com són sendes, platges i àrees recreatives, així com dels equipaments (observatoris i miradors).
- El servei d'atenció al visitant s'ha mantingut en aquesta anualitat, amb un total de 3.142, dels quals 1.900 han estat visites informades i 1.242 visites concertades.
- Desde octubre de 2019, el Parc Natural inaugura un altre Centre d'Atenció al Visitant, integrat en les instal·lacions de l'Ajuntament de Torreblanca en l'Espai Natura (Torrenostra), on hi haurà un guia del Parc.
- També cal ressaltar la continuïtat en la col·laboració amb els Punts d'Informació Col·laboradors (PIC) de les oficines de turisme de Cabanes, Torreblanca, Orpesa i Castelló.

8. DIRECCIÓ I TRAMITACIÓ ADMINISTRATIVA

Des de la presa de possessió de la Directora Conservadora del Parc Natural s'han fet una sèrie de reunions amb els agents implicats a l'espai protegit i s'ha dut a terme la tramitació de sol·licituds relacionades amb determinades activitats a desenvolupar al Parc Natural.

8.1. Reunions

S'ha continuat mantenint reunions amb els equips municipals dels ajuntaments de Cabanes i Torreblanca per tal de dur a terme determinats projectes relacionats amb el municipi i el Parc Natural, com són coordinació d'activitats d'educació ambiental, agricultura ecològica, ramaderia, abocaments incontrolats, nivell hídic, aprofitament cinegètic, etc. També s'han mantingut reunions amb membres de la Junta Rectora i particulars amb interessos al Parc Natural.

Com a reunions singulars podem citar les següents:

- Les reunions periòdiques de l'equip de treball del Parc Natural per realitzar intercanvi d'informació i planificar les actuacions a executar. Aquest equip està integrat per la Brigada de Conservació i Manteniment, per l'Equip Tècnic del Parc Natural i pels Agents Mediambientals de la zona.
- El 3 de juliol, part de l'equip tècnic del parc ens vàrem reunir representants dels ajuntaments de Cabanes i Torreblanca, per tal d'elaborar els continguts i el disseny d'un fullet informatiu del Parc Natural.
- El 22 d'octubre l'equip tècnic del parc natural ens vàrem reunir amb l'empresa que està redactant el Pla d'Aprofitament Ramader del Parc Natural, per tal de revisar els treballs realitzats i donar les indicacions més adients.
- El 5 novembre l'equip tècnic del parc natural ens vàrem reunir amb representants del Centre D'Investigacions sobre Desertificació, per tal d'implementar dins del parc natural un projecte anomenat "Xarxa de seguiment de la biodiversitat i del canvi climàtic", amb la finalitat d'establir i seguir parcel·les permanents en diversos parcs naturals de la Comunitat Valenciana. Amb aquestes parcel·les pretenem establir una xarxa que permeta fer un seguiment a llarg termini dels canvis de vegetació, de biodiversitat microbiana i de temperatura del sòl en el temps, per a detectar efectes del canvi climàtic en alguns ecosistemes terrestres típics de la Comunitat Valenciana.
- El 4 de desembre es va fer la reunió anual ordinària de la Junta Rectora del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca.

8.2. Informes

En relació a les sol·licituds rebudes en 2019, s'han fet els següents informes:

- Informe a la sol·licitud del Servei Provincial de Costes de Castelló per a la tramitació de la sol·licitud d'autorització d'un particular per accedir amb vehicle a la vora del mar per a pescar. (30/10/19)
- Informe sobre duplicitat en l'aprofitament ramader de la parcel·la 498 del polígon 7 del municipi de Cabanes, de titularitat municipal, en PAC 2018. (12/04/19).
- Informe a la sol·licitud de certificat de la no afecció a la xarxa natura 2000, del projecte de construcció de l'itinerari ciclista peatonal al voltant del parc natural del Prat de Cabanes-Torreblanca. (01/02/19)
- Informe a la sol·licitud del Departament de Microbiologia i Ecologia de la Facultat de Ciències Biològiques de la Universitat de València, per a la realització d'estudis de la fauna i la flora al Parc Natural. (08/10/19)
- Informe a la sol·licitud de la mercantil Herederos Enrique Climent Mingol, CB, per a l'obtenció de Llicència urbanística per a l'extracció de torba en la concessió minera Santa Enrique nº 1989, en el municipi de Torreblanca. (03/05/19)
- Informe sobre tramitació d'adjudicació de pastures al Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca. (20/06/19)
- Informe a la sol·licitud de la «COFRADIA EL SANTÍSSIMO SACRAMENTO» de Torreblanca, per a la sega de boga amb motiu de la festivitat del Corpus. Aquesta autorització es va concedir el 28 de juny de 2019 i pels quatre anys vinents, sempre que no existisca cap impediment per part de la Direcció General de Medi Natural i Avaluació Ambiental. (13/06/19)
- Informe a la sol·licitud del Servei Provincial de Costes de Castelló, per a la tramitació de la sol·licitud de l'Ajuntament de Cabanes, sobre la instal·lació de serveis de temporada any 2019, en el domini públic marítim terrestre del terme municipal de Cabanes. (02/05/19)
- Informe a la sol·licitud de la Fundació de Global Nature, per a la realització de plantacions en el perímetre del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca. (13/02/19)
- Informe de compatibilitat mediambiental en relació amb la sol·licitud de D. Fernando Robres Monforte, d'aprofitament ramader en determinades parcel·les del Parc Natural. (16/12/19)

9. RESUM ECONÒMIC

Durant l'any 2019 s'han realitzat les següents inversions (*Taula 8*):

Taula 8. Inversions realitzades al Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca el 2019.

ACTUACIÓ	INVERSIÓ
CONSERVACIÓ I MANTENIMENT DEL PARC NATURAL	123.770,83 €
PROMOCIÓ, DIFUSIÓ I TREBALLS TÈCNICS DEL PARC NATURAL	75.003,43 €
BRIGADES DE BIODIVERSITAT (FONS FEDER)	24.220,00 €
ALTRES ACTUACIONS*	11.803,85 €
TOTAL INVERSIÓ	234.798,11 €

* En altres actuacions incloem les següents inversions: Contractació de la redacció del Pla Tècnic d'Aprofitament Ramader del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca, la compra de càmeres de foto-trampeig per al seguiment de la fauna, la compra de senyals i la compra de material per a la dotació d'un laboratori dedicat al control i seguiment de la qualitat de l'aigua del Parc Natural.

10. AVALUACIÓ DE LES PROPOSTES DE GESTIÓ 2019 I PROPOSTES PER AL 2020

Per tal de dur a terme una gestió planificada i consensuada es va elaborar el que considerem el marc estratègic de gestió al Parc Natural, que hem anomenat PLA DE GESTIÓ DEL PARC NATURAL DEL PRAT DE CABANES-TORREBLANCA. Aquest Pla de gestió haurà de ser acceptat i enriquit pels membres de la Junta Rectora, amb les aportacions dels participants.

En aquest apartat s'inclou l'avaluació de les actuacions desenvolupades i previstes per al 2019, així com les propostes per al 2020; tot això per a la seva discussió, modificació i posterior aprovació, si escau, per la Junta Rectora.

10.1. Avaluació de les propostes de gestió establides per a l'any 2019

10.1.1. Col·locació de nivells de referència en punts estratègics del Parc Natural.

S'ha procedit a la compra de 13 escales limnimètriques de metall i 10 de fusta tractada, tipus tauló, de 2 metres per 19 cm, per 4 cm, que han sigut pintades amb l'ajuda d'una plantilla metàl·lica. També s'han comprat altres fustes, tipus post, de 8 cm de diàmetre, per a utilitzar de manera decorativa en llocs amb pel·lícula d'aigua i prou visibilitat.

La instal·lació de totes aquestes escales s'ha fet durant l'any 2019, als llocs on s'havia decidit en la reunió extraordinària de la Junta Rectora del 17/10/2018.

10.1.2. Continuar amb el projecte d'aprofitament ramader i de promoció de la producció agrícola al Parc Natural

Pel que respecta a l'aprofitament ramader, la ramaderia de Fernando Robres va baixar al Prat per passar els mesos d'hivern. Respecte a la promoció de la producció agrícola al parc natural, no hem avançat massa, degut sobretot a la manca de comunicació amb els agricultors.

10.1.3. Programes per a la millora i conservació dels hàbitats del Parc Natural

- Projecte corriol camanegre: *Charadrius alexandrinus*

Respecte al corriol camanegre, s'han fet diverses actuacions als llocs propers a la costa on acostuma a nidificar. A la zona de Torreblanca s'ha instal·lat una tanca de postes de fusta i corda per tal d'impedir el pas als usuaris de la platja, amb uns cartells informatius. L'ajuntament de Torreblanca i la Fundació Global Nature han fet campanyes de conscienciació al respecte i han implicat a diverses associacions de la zona.

- Projecte d'acondicionament de la zona on es va fer la crema controlada

Respecte del projecte de condicionament de la zona on es va fer la crema controlada, s'han iniciat les actuacions necessàries (com la neteja de la séquia, desbrossament i plantació de xop blanc) i estem a l'espera de què l'ajuntament dispose dels permisos dels propietaris dels terrenys per a continuar col·laborant en el projecte.

10.1.4. Campanya per a la conscienciació dels visitants i habituals del Parc Natural sobre la importància de no deixar residus dins del Parc i dipositar-los en els contenidors senyalitzats i ubicats fora de l'espai protegit

Hem iniciat les tasques de conscienciació del visitant perquè no deixi els residus al parc natural i se'ls emporte als contenidors ubicats a les eixides del parc natural. El següent pas serà llevar els contenidors ubicats a Carabiners i posar cartells informatius. També es molt important la col·laboració dels ajuntaments per a la replegada de residus als llocs establerts.

10.1.5. Campanya per a la conscienciació dels propietaris dels gossos que entren o volen entrar al Parc Natural, amb la col·laboració dels Agents Mediambientals

El problema dels gossos al parc natural continua sense solucionar-se, malgrat els esforços dels Agents Mediambientals que continuen fent inspeccions periòdiques en les zones més utilitzades habitualment pels propietaris dels gossos. També el personal del parc natural, com el de les oficines de turisme fa una tasca informativa al respecte.

10.1.6. Projecte per a la compra i instal·lació de senyals informatives al Parc Natural

L'any 2019, s'han instal·lat tres senyals d'ús públic en els principals accessos del Parc Natural (Torrenostra, Torre la Sal i accés al Centre d'Interpretació del Parc Natural).

10.1.7. Projecte per a la dotació de continguts d'educació ambiental a l'Espai Natura

Pel que respecta a la dotació de continguts d'educació ambiental a l'Espai Natura, s'han instal·lat els vinils necessaris per a identificar la presència de la conselleria a l'Espai Natura. S'ha creat una exposició (aprofitant uns panells de l'ajuntament de

Torreblanca), on s'explica l'origen, els hàbitats, la flora, la fauna i els usos del parc natural. També s'ha instal·lat una mapa de grans dimensions, en la sala central de la planta baixa i uns dibuixos dels pardals del parc natural, en la sala de l'última planta que té una gran visibilitat de l'espai protegit, per tal d'ajudar a la seua identificació.

10.1.8 Projecte per a la redacció del Pla d'Aprofitament ramader del Parc Natural del Prat de Cabanes-Torreblanca.

El 2019 es va contractar la redacció del Pla d'Aprofitament Ramader del Parc Natural i actualment es troba en fase d'aprovació mitjançant una ordre de la conselleria.

10.1.9 Projecte de construcció d'un observatori d'aus a la zona sud del parc natural.

Aquest projecte s'ha dut a terme per la Brigada del Parc Natural, seguint les indicacions dels experts en observació i seguiment d'aus. L'observatori es va construir en la part sud del parc natural sobre una zona que disposa una làmina d'aigua i que a més es troba protegida pel senill del voltant. Té una grandària d'aproximadament 4 m² i restarà tancada amb clau. El control d'accés es farà pel personal del parc natural, evitant el seu ús inadequat.

10.1.10 Iniciar els tràmits necessaris per a la dotació de personal al centre d'interpretació de Torrenostra.

S'han fet tots els tràmits necessaris i ja disposem d'un educador ambiental depenent de la conselleria, que s'ha instal·lat al centre Espai Natura en Torrenostra, on desenvoluparà les seues tasques tant tècniques com educatives i de comunicació de l'espai protegit, coordinadament amb els serveis turístics municipals i els duts a terme per la fundació Global Nature.

10.2. Propostes de gestió per a l'any 2020

10.2.1. Creació d'una zona lliure de vegetació en les proximitats del centre d'Interpretació de Torre la Sal a fi d'afavorir la presència d'aus i apropar-les al visitant.

10.2.2. Inaugurar l'observatori d'aus, construït per les brigades del Parc Natural en el terme municipal de Cabanes.

10.2.3. Elaborar i executar el projecte de Jardí d'hàbitats a l'Espai Natura i dotar del material necessari per a la creació d'un laboratori.

10.2.4. Projecte per al seguiment de la llúdria al parc natural.

10.2.5. Projecte de col·laboració amb el CIDE (Centre D'Investigacions sobre Desertificació), pel seguiment de la biodiversitat enfront del canvi climàtic.

10.2.6. Projecte per una nova gestió dels residus al Parc Natural, amb campanyes de conscienciació i instal·lació de cartells informatius per als visitants.

10.2.7. Coordinació amb els ajuntaments per a dur les campanyes de conscienciació ambiental (temes: corriol camanegre, gossos i gats, residus, mosquits, algues a la platja, etc.) i d'assessorament per a la sol·licitud d'ajudes destinades a l'aplicació de mesures de millora i manteniment de les infraestructures hidràuliques de les zones humides valencianes.

10.2.8. Continuar amb la col·laboració dels Agents Mediambientals per al control dels gossos i gats al Parc Natural.

10.2.9 Sol·licitar a la Demarcació Provincial de Costes el condicionament de la desembocadura en la Gola del Trenc i la reparació de la tanca d'accés al parc natural per Torrenostra. Així mateix demanarem la seua col·laboració per a la instal·lació de tanques i senyalització en la zona de nidificació del Corriol camanegre a Torre la Sal.

ANNEXOS

ANNEX I

Memòria de les Brigades de Biodiversitat 2019

Memoria de Actividades de las Brigadas de Conservación de la Biodiversidad en el Parque Natural Prat de Cabanes-Torreblanca.

Año 2019

INFORME SOBRE LAS ACTUACIONES REALIZADAS POR LAS BRIGADAS DE CONSERVACIÓN DE BIODIVERSIDAD EN EL PARQUE NATURAL PRAT DE CABANES-TORREBLANCA (ENERO-DICIEMBRE 2019)

1.- INTRODUCCIÓN

Antecedentes

La figura de protección de especies silvestres denominada *microrreserva vegetal* fue creada mediante Decreto 218/1994, de 17 de octubre del Gobierno Valenciano. Las Microrreservas de Flora forman la *Red de Microrreservas de la Comunidad Valenciana*, y se trata de zonas de pequeño tamaño (hasta 20 Ha) y elevado interés botánico, destinada al seguimiento y conservación a largo plazo de las especies vegetales o tipo de vegetación endémica, rara o amenazada de la Comunidad Valenciana. Las microrreservas constituyen una red de parcelas, aportadas por la Generalitat Valenciana, o voluntariamente por sus propietarios, con un objetivo principal: contener una o más poblaciones de flora endémica, rara o amenazada. Dos programas diferentes han cofinanciado la creación, gestión y mantenimiento de la red de microrreservas en la Comunidad Valenciana (proyectos LIFE94 NAT/E/000766 y LIFE99 NAT/E/006417) que actualmente cuenta con 312 microrreservas oficialmente declaradas. La provincia de Castellón alberga 84 microrreservas declaradas.

2.- TIPOLOGÍA DE LAS ACTIVIDADES

Los trabajos principales que realizan habitualmente las brigadas de mantenimiento de microrreservas en la provincia de Castellón se pueden resumir en:

- Señalización de microrreservas, reposición y sustitución de piquetas.
- Censos de especies de interés en las microrreservas.
- Apertura de sendas ecoeducativas y colocación de carteles.
- Colocación y mantenimiento de vallados blandos en microrreservas.
- Desbroces y podas selectivos.
- Mantenimiento de sendas de acceso a las microrreservas.
- Eliminación de basuras en microrreservas y entorno.
- Eliminación de especies alóctonas invasoras (flora y fauna).
- Recolección de semillas de especies raras, endémicas y amenazadas (REA) especificadas en los Planes de Gestión.
- Refuerzos poblacionales con planta REA en microrreservas.
- Riegos de mantenimiento estivales.
- Traslocación de ejemplares de flora REA.
- Mantenimiento de la rocalla de planta REA en La Bartola

- Mantenimiento del vivero en S Juan de Penyagolosa. Producción de planta para introducir en microrreservas.
- Colaboración con otras brigadas en diferentes trabajos.
- Colaboración con diferentes trabajos de investigación, realizados por equipos diversos, que se llevan a cabo en las microrreservas.

Los trabajos relacionados con la producción de planta se realizan en el Centro de Investigación y Experimentación Forestal (CIEF), en Quart de Poblet. La producción de planta acuática se lleva a cabo en la Piscifactoría de El Palmar.

El vivero de San Joan de Penyagolosa (Vistabella) se utiliza tanto para acopiar planta que se va a introducir en campo como para endurecer los ejemplares producidos en las instalaciones del CIEF.

3.- PERSONAL

Los trabajos de conservación de flora y fauna se realizan, actualmente, por dos equipos de cuatro personas:

Dos brigadas formadas por cuatro personas (un capataz y tres peones especializados) y dos asistencias técnicas de conservación de flora adscritas a los Servicios Territoriales de Agricultura, Desarrollo Rural, Emergencia Climática y Transición Ecológica y contratadas por el ente instrumental Vaersa.

Con carácter excepcional en 2019 se contrató a una brigada de 3 personas dedicada exclusivamente a revisar y, en su caso, reponer o sustituir la señalética - piquetas y carteles- deteriorada o ausente en las microrreservas.

4.- LISTADO DE MICRORRESERVAS DECLARADAS EN P.N. Prat de Cabanes-Torreblanca

MICRORRESERVA	SUPF. (Ha)	Término municipal
Platja del Quarter Vell	5,57	Cabanes
Torre de la Sal	2,19	Cabanes

5.- ACTUACIONES REALIZADAS DESDE 01/ENERO/19 HASTA 31/DICIEMBRE/19

Las actividades realizadas en el Parque Natural Prat de Cabanes-Torreblanca pueden resumirse en:

5.1.- Señalización de microrreservas

La brigada contratada específicamente para este trabajo hizo una revisión de la señalética de todas las microrreservas cambiando las piquetas perimetrales y los carteles que estaban en mal estado. En las microrreservas del Parque, las piquetas y carteles que se han cambiado se resumen en la siguiente tabla:

MICRORRESERVA	PIQUETAS Y CARTELES
Platja del Quarter Vell	10 piquetas y 1 cartel
Torre de la Sal	4 piquetas y 1 cartel

5.2.- Eliminación de basuras

En 2019 la brigada ha estado realizando las tareas habituales de mantenimiento en las microrreservas retirando el exceso de basura depositado como se especifica en la tabla adjunta:

MICRORRESERVAS	VOLUMEN DE BASURA
Platja del Quarter Vell	0,1 m ³
Torre de la Sal	0,1 m ³

5.3.- Trabajos específicos

Durante el año 2019, la brigada de Red Natura 2000 con apoyo de la brigada de proyectos específicos han continuado con el mantenimiento del desbroce de parcelas con el objetivo de realizar un manejo del hábitat favorable para la instalación de parejas de chorlitejo patinegro (*Charadrius alexandrinus*), según consta en la siguiente tabla:

Zona	Especie dominante	Superficie desbrozada
Torrenostra (Torreblanca)	<i>Phragmites australis</i> , colocar estacas	3.375 m ²
Platja Quarter Vell (Cabanes)	<i>Scirpus holoschoenus</i> , <i>Juncus</i> sp.	22.473 m ²
Antiguo campo de tiro (Cabanes)	<i>Scirpus holoschoenus</i> , <i>Juncus</i> sp.	2.650 m ²
mrf Torre de la Sal (Cabanes)	<i>Dittrichia viscosa</i> <i>Juncus</i> sp	1 m ³ 1.980 m ²

La brigada ha hecho labores de desbroce perimetral de 485 m² de *Phragmites australis* en la parcela donde crece la especie *Odontites kaliformis*, especie catalogada como En Peligro de Extinción en el Catálogo Valenciano de Especies de Flora Amenazada, con la intención de colocar unas balizas que señalicen el perímetro.

5.4.- Resumen Inversiones

A continuación, se relaciona la inversión realizada en el Parque Natural Prat de Cabanes-Torreblanca. En la tabla se especifica la zona donde se han estado realizando trabajos, el término municipal donde se ubican los mismos y el coste aproximado de éstos durante los meses de enero a diciembre del año 2019.

Término Municipal	Microrreserva	Inversiones realizadas (€)
Cabanes	Platja del Quarter Vell	865
Cabanes	Torre de la Sal	865
Cabanes	Desbroces parcela <i>O kaliformis</i>	1.730
Cabanes	Reposición de piquetas y carteles en microrreservas	1.730
Cabanes y Torreblanca, desbroce chorlitejo	Desbroces	19.030
Total inversiones		24.220 €

El cálculo está realizado multiplicando los días que la brigada ha estado trabajando en la zona por el coste de la brigada por día, sin incluir el material (carteles, señales, planta, etc).

Castellón, 12 marzo de 2020

Asistencia Técnica de Conservación de Flora

Fdo.: Patricia Pérez Rovira

ANNEX II

Cens d'aus aquàtiques hivernants

CENS D'AUS AQUÀTIQUES HIVERNANTS
COMUNITAT VALENCIANA

Parc Natural Prat de Cabanes-Torreblanca

2000 - 2019

Imatge: Alcedo atthis. -JTC-

Seguint les directrius de la Conselleria, els censos d'aus aquàtiques hivernants, es realitzen una vegada a l'any i en les dates acordades a fi de no coincidir en observacions en altres espais censats i així poder alterar els resultats.

RESULTATS 2019
AL PARC NATURAL DEL PRAT DE CABANES-TORREBLANCA

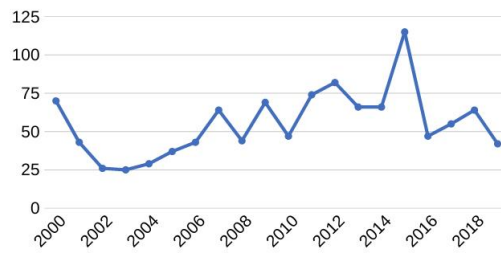
Taula de resultats
**Parc Natural del Prat de Cabanes – Torreblanca
Censo de aves acuáticas invernantes enero 2019**

Especie	Fecha	Nº de ex.	Comentario
<i>Tachybaptus ruficollis</i> zampullin común – cabussonet	De 12/01/19 a 20/01/19	42	En canales y lagunas
<i>Podiceps nigricollis</i> zampullin cuellinegro – cabussó collnegre		1	lagunas turberas
<i>Podiceps cristatus</i> somormujo lavanco – cabrellot		7	En lagunas turberas
<i>Phalacrocorax carbo</i> cormorán grande – corva marina grossa		112	En dormidero al anochecer
<i>Bubulcus ibis</i> garcilla bueyera – esplugabous		62	En dormidero al anochecer
<i>Egretta garzetta</i> garceta común – garseta blanca		5	En dormidero al anochecer
<i>Egretta alba</i> garceta grande – agró blanc		2	En zona húmeda
<i>Ardea cinerea</i> garza real – agró blau		15	En zona húmeda
<i>Anas platyrhynchos</i> ánade azulón – coll-vert		106	En mar cercano a la costa
<i>Netta rufina</i> pato colorado – sivert		22	En mar cercano a la costa
<i>Aythya ferina</i> – porrón común- boix		5	En lagunas turberas
<i>Circus aeruginosus</i> aguilucho lagunero – arpellot de marjal		14	En toda la zona húmeda
<i>Rallus aquaticus</i> rascón – rascló		10	La población total debe ser mayor que la detectada
<i>Gallinula chloropus</i> polla de agua – polla d'aigua		173	La población total debe ser mayor que la detectada
<i>Porphyrio porphyrio</i> calamón común – gall de canyar		30	En zona húmeda
<i>Fulica atra</i> foça común – fojja		448	En lagunas turberas
<i>Charadrius alexandrinus</i> chorlitoje patinegro – corriol camanegre		2	En restinga costera
<i>Vanellus vanellus</i> avefría – merita		3	En zona húmeda
<i>Gallinago gallinago</i> agachadiza común - bequeruda		11	En zona húmeda
<i>Tringa totanus</i> arcibebe común - Tifort		3	En zona húmeda
<i>Tringa ochropus</i> andariós grande - xerlovita	4	En zona húmeda	
<i>Larus ridibundus</i> gaviota reidora – gavina vulgar	2	En lagunas turberas	
<i>Larus michahellis</i> gaviota patiamanilla – gavinet argentat mediterrani	36	En lagunas turberas	
<i>Alcedo atthis</i> martín pescador – blavet	5	En canales y lagunas	

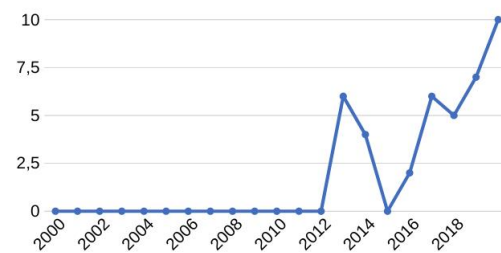
Equipo de censo: Jesús Tena Caballer (Monitor Parque Natural), Gregorio Ros Montolío (Agente Medioambiental), Isabel de la Torre Martínez (Monitor Parque Natural) Josep Puentes Higuera (Monitor Parque Natural).

EVOLUCIÓ DE LES AUS AQUÀTIQUES HIVERNANTS
AL PARC NATURAL DEL PRAT DE CABANES-TORREBLANCA

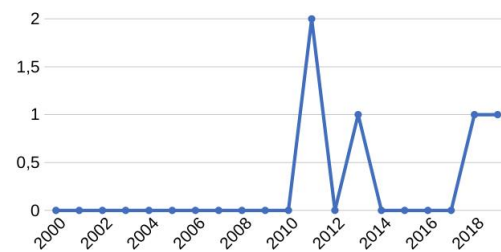
Tachybaptus ruficollis
Cabussonet
Zampullín chico

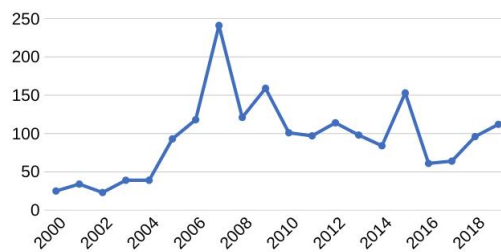
Podiceps cristatus
Cabrellot
Somormujo lavanco

Podiceps nigricollis
Cabusso coll-negre
Zampullín cuellinegro

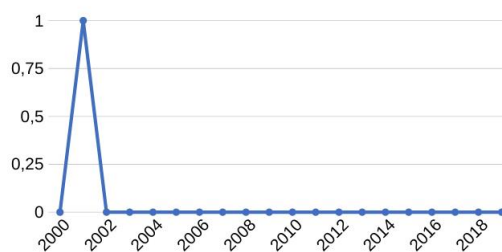
Phalacrocorax carbo
Corba marina grossa
Cormorán grande

EVOLUCIÓ DE LES AUS AQUÀTIQUES HIVERNANTS
AL PARC NATURAL DEL PRAT DE CABANES-TORREBLANCA

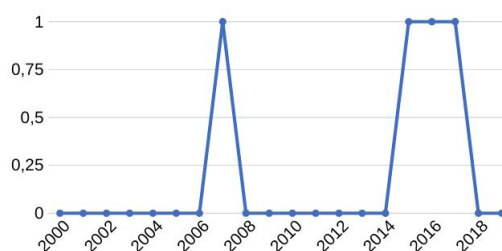
Botaurus stellaris

Bitor
Avetoro

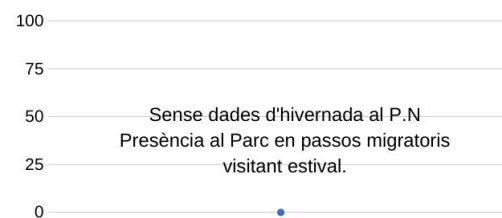
Ixiobrychus minutus

Gomet
Avetorillo

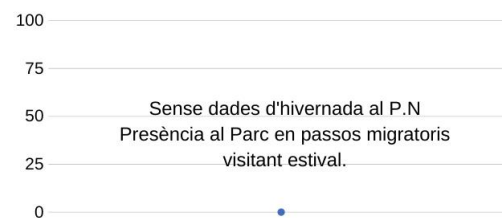
Ncticorax ncticorax

Martinet
Martinete

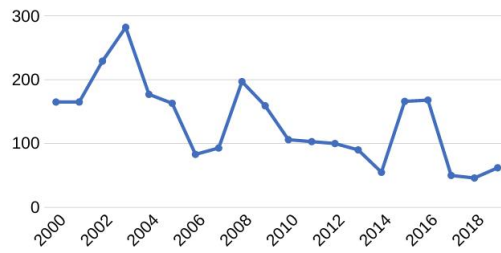
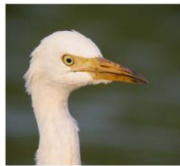
Ardeola ralloides

Oroval
Garcilla cangrejera

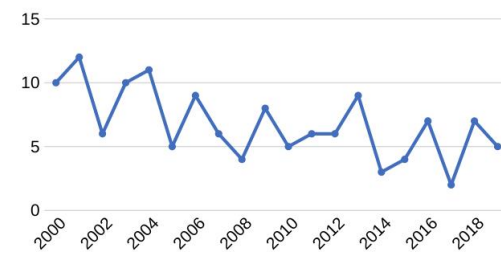

EVOLUCIÓ DE LES AUS AQUÀTIQUES HIVERNANTS AL PARC NATURAL DEL PRAT DE CABANES-TORREBLANCA

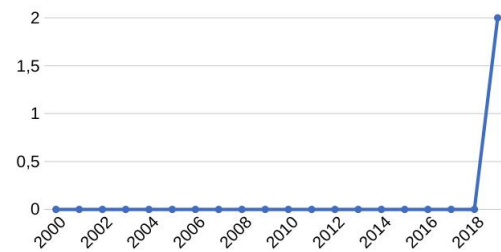
Bubulcus ibis
Esplugabous
Garcilla bueyera

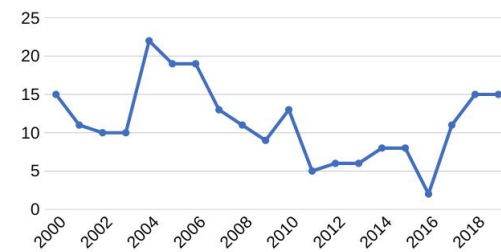
Egretta garzetta
Garceta blanca
Garceta común

Casmerodius albus
Agró blanc
Garceta grande

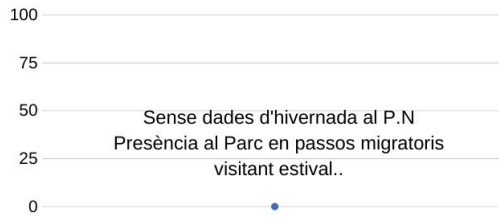
Ardea cinerea
Agró blau
Garza real

EVOLUCIÓ DE LES AUS AQUÀTIQUES HIVERNANTS AL PARC NATURAL DEL PRAT DE CABANES-TORREBLANCA

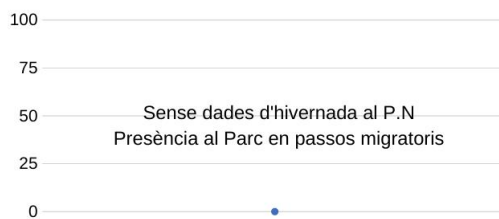
Plegadis fascinellus

Picaport
Morito

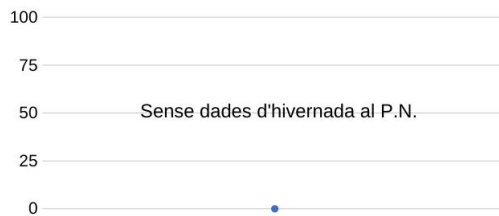
Tadorna tadorna

Ànec blanc
Tarro blanco

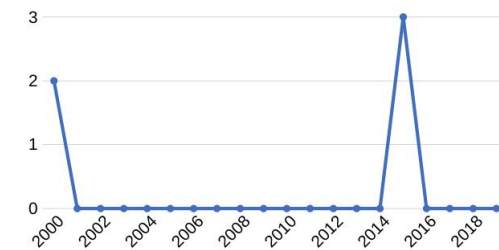
Anas penelope

Piuló
Silbón europeo

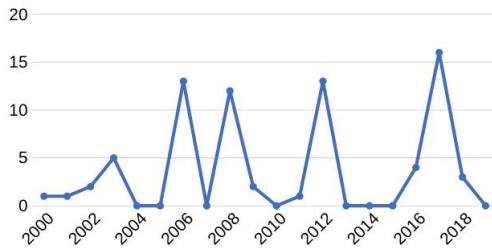
Anas strepera

Ascle
Ànade friso

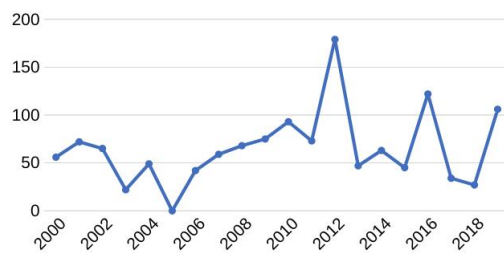

EVOLUCIÓ DE LES AUS AQUÀTIQUES HIVERNANTS AL PARC NATURAL DEL PRAT DE CABANES-TORREBLANCA

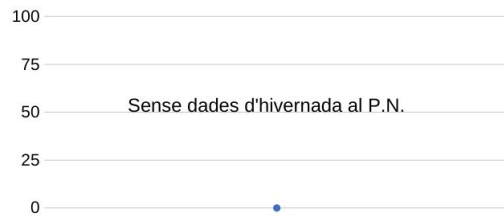
Anas crecca
Sarset
Cerceta común

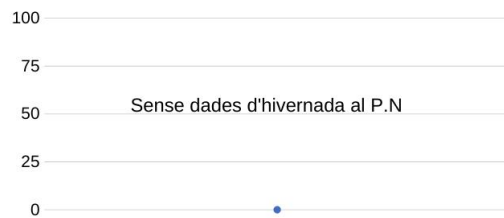
Anas platyrhynchos
Collverd
Ánade real

Anas acuta
Cua de jonc
Ánade rabudo

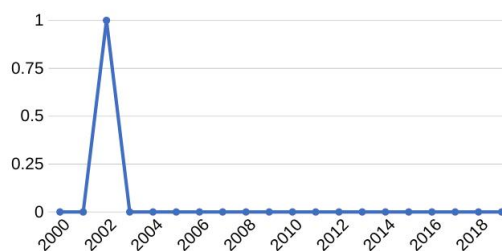

Anas querquedula
Roncadell
Cerceta carretona

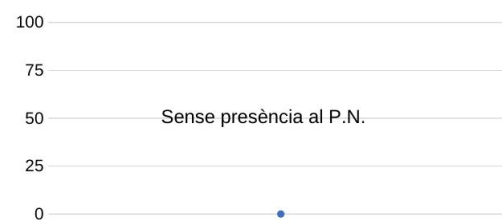

EVOLUCIÓ DE LES AUS AQUÀTIQUES HIVERNANTS AL PARC NATURAL DEL PRAT DE CABANES-TORREBLANCA

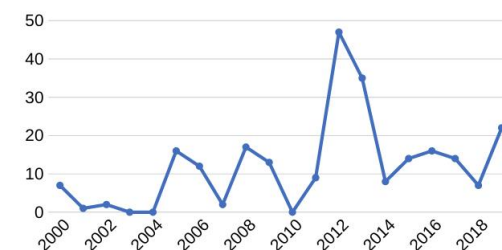
Anas clypeata
Cullerot
Cuchara común

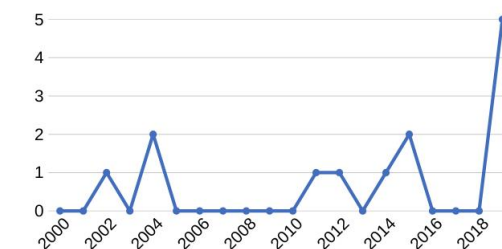
Marmaronetta angustirostris
Rosseta
Cerceta pardilla

Netta rufina
Sivert
Pato colorado

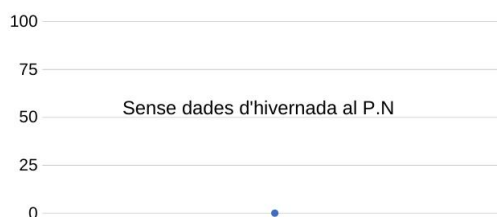

Aythya ferina
Boix
Porrón común

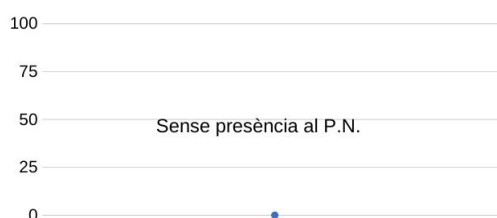

EVOLUCIÓ DE LES AUS AQUÀTIQUES HIVERNANTS
AL PARC NATURAL DEL PRAT DE CABANES-TORREBLANCA

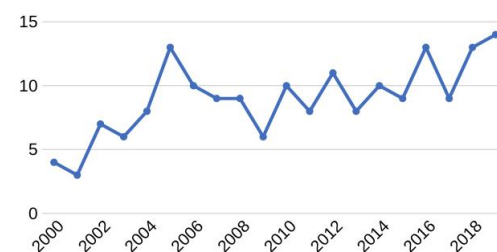
Aythya nyroca
Roget
Porrón pardo

Aythya fuligula
Morell capellut
Porrón moñudo

Circus aeruginosus
Arpallot de marjal
Aguilucho lagunero

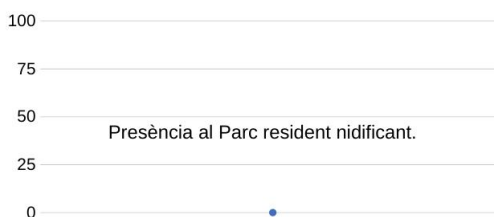

Buteo buteo
Aligot comú
Ratonero común

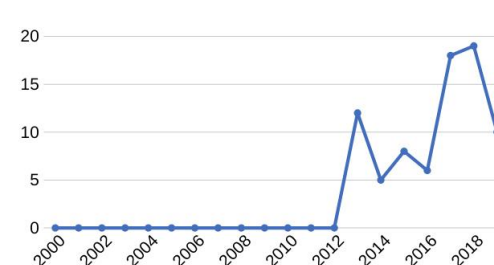
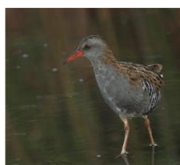

EVOLUCIÓ DE LES AUS AQUÀTIQUES HIVERNANTS AL PARC NATURAL DEL PRAT DE CABANES-TORREBLANCA

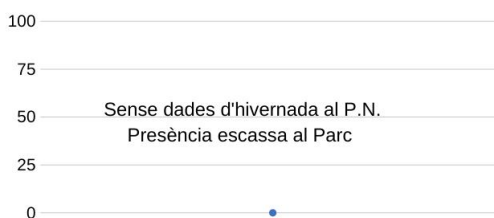
Falco tinnunculus
Xoriguer
Cernícalo vulgar

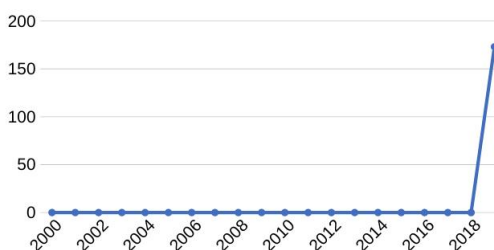
Rallus aquaticus
Rascló
Rascón europeo

Porzana porzana
Picardona
Polluela pintoja

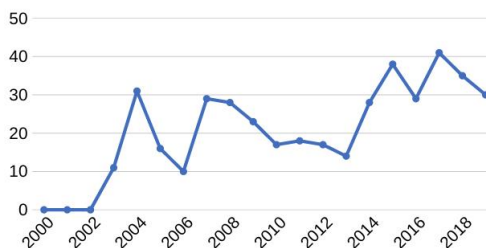
Gallinula chloropus
Polla d'aigua
Gallineta común

EVOLUCIÓ DE LES AUS AQUÀTIQUES HIVERNANTS AL PARC NATURAL DEL PRAT DE CABANES-TORREBLANCA

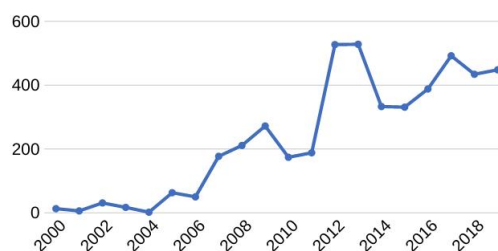
Porphyrio porphyrio

Gall de canyar
Calamón comú

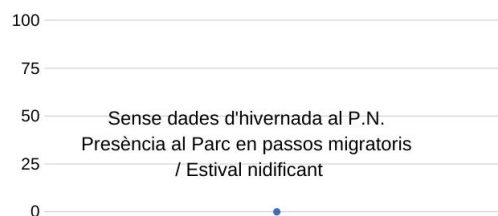
Fulica atra

Fotja
Focha

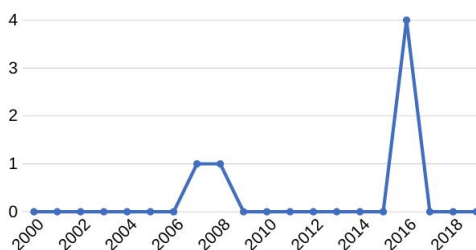
Charadrius dubius

Corriolet
Chorlitojo chico

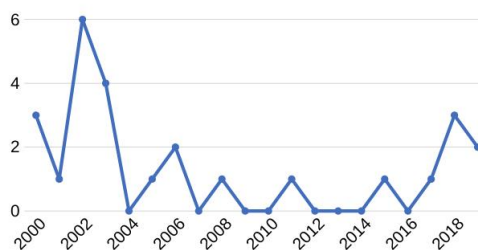
Charadrius hiaticula

Corriol gros
Chorlitojo grande

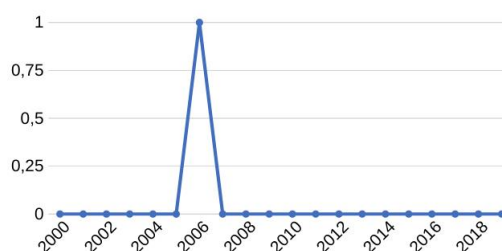

EVOLUCIÓ DE LES AUS AQUÀTIQUES HIVERNANTS
AL PARC NATURAL DEL PRAT DE CABANES-TORREBLANCA

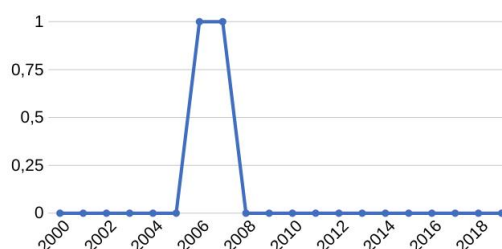
Charadrius alexandrinus
Corriol camanegre
Chorlito patinegro

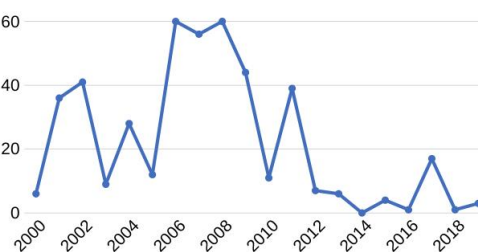
Pluvialis apricaria
Fusell
Chorlito dorado

Pluvialis squatarola
Fusell de mar
Chorlito gris

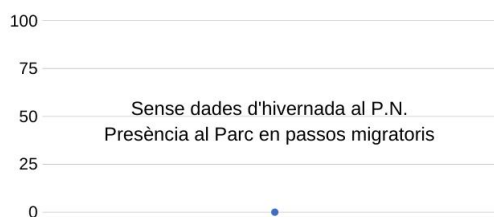

Vanellus vanellus
Merita
Avefría europea

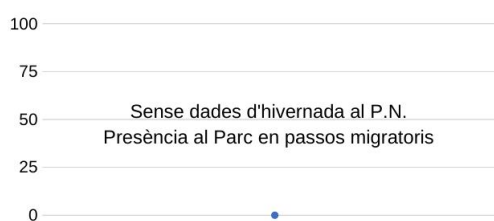

EVOLUCIÓ DE LES AUS AQUÀTIQUES HIVERNANTS
AL PARC NATURAL DEL PRAT DE CABANES-TORREBLANCA

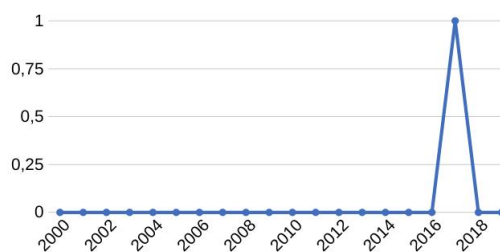
Caladris alba
Territ tres-dits
Correlimos tridáctilo

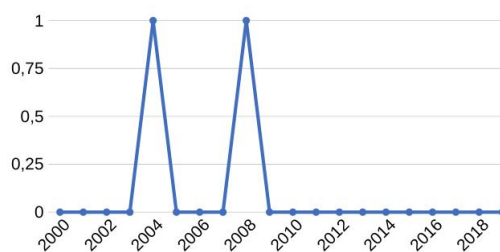
Caladris minuta
Territ menut
Correlimos menudo

Caladris alpina
Territ variant
Correlimos común

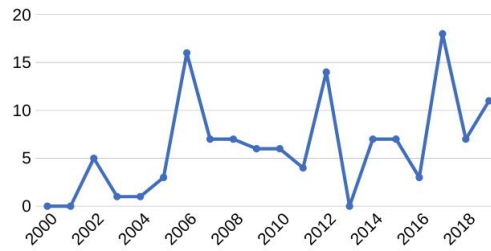

Lymnocyptes minutus
Bequet
Agachadiza chica

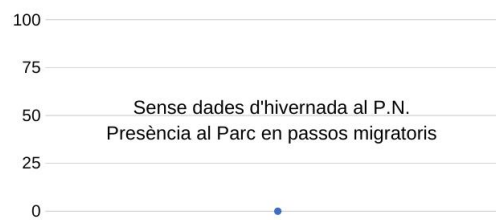

EVOLUCIÓ DE LES AUS AQUÀTIQUES HIVERNANTS
AL PARC NATURAL DEL PRAT DE CABANES-TORREBLANCA

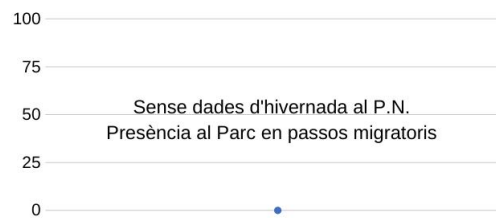
Gallinago gallinago
Bequeruda
Agachadiza común

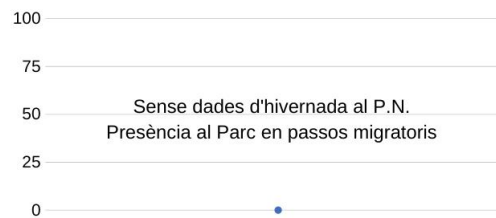
Limosa limosa
Tètol cuanegre
Aguja colinegra

Numenius arquata
Siglot becut
Zarapito real

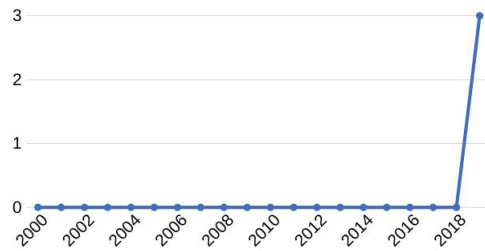

Numenius phaeopus
Siglot cantaire
Zarapito trinadodr

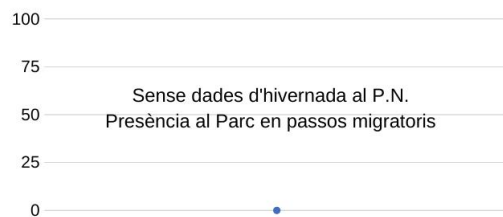

EVOLUCIÓ DE LES AUS AQUÀTIQUES HIVERNANTS AL PARC NATURAL DEL PRAT DE CABANES-TORREBLANCA

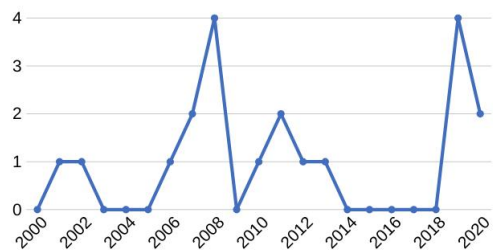
Tringa totanus
Tífort
Archibebe común

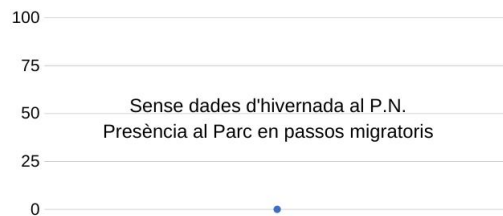
Tringa nebularia
Picarot
Archibebe claro

Tringa ochropus
Xerlovita
Andarríos grande

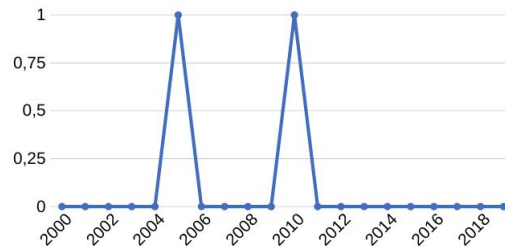

Tringa glareola
Xerlovita camallonga
Anadarríos bastardo

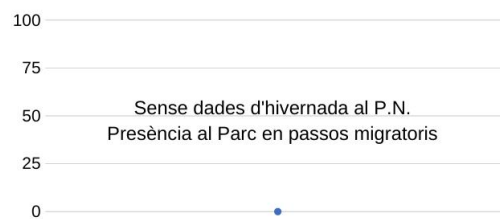

EVOLUCIÓ DE LES AUS AQUÀTIQUES HIVERNANTS
AL PARC NATURAL DEL PRAT DE CABANES-TORREBLANCA

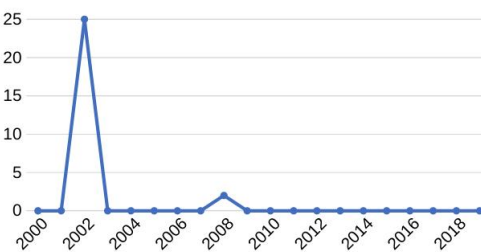
Actitis hypoleucos
Siseta de pit blanc
Andarríos chico

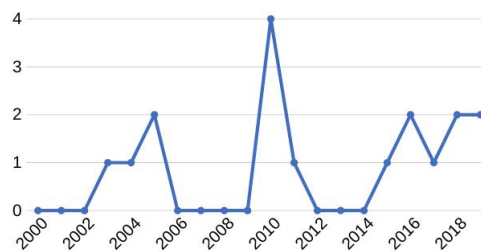
Arenaria interpres
Remena-rocs
Vuelvepedras

Ichthyaetus melanocephalus
Gavina capnegra
Gaviota cabecinegra

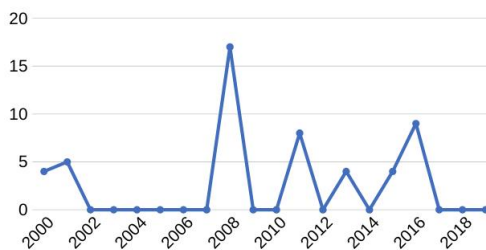
Croicocephalus ridibundus
Gavina vulgar
Gaviota reidora

EVOLUCIÓ DE LES AUS AQUÀTIQUES HIVERNANTS AL PARC NATURAL DEL PRAT DE CABANES-TORREBLANCA

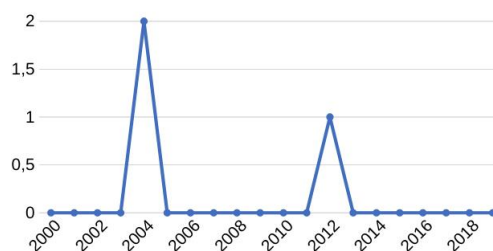
Ichthyaetus audouinii

Gavina corsa
Gaviota de audouin

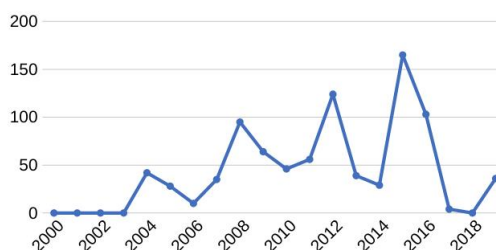
Larus fuscus

Gavinot fosc
Gaviota sombría

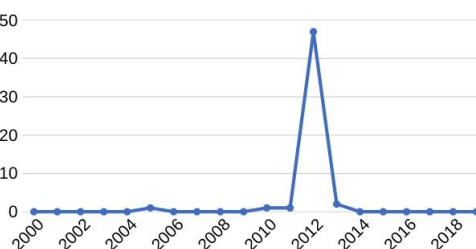
Larus michahellis

Gavinot argentat
Gaviota patiamarilla

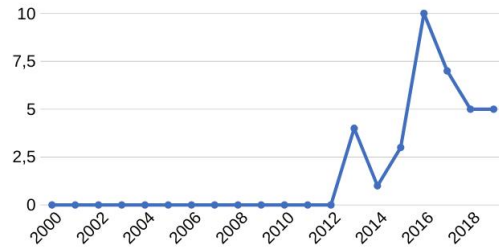
Sterna sandvicensis

Xatrac bec-llarg
Charrán patinegro

**EVOLUCIÓ DE LES AUS AQUÀTIQUES HIVERNANTS
AL PARC NATURAL DEL PRAT DE CABANES-TORREBLANCA**

Alcedo atthis
 Blauet
 Martín pescador

ANNEX III

Cens d'aus aquàtiques nidificants

CENS D'AUS AQUÀTIQUES NIDIFICANTS
COMUNITAT VALENCIANA

Parc Natural Prat de Cabanes-Torreblanca

2000 - 2019

CENS D'AUS AQUÀTICS NIDIFICANTS

De forma sistemàtica en coordinació amb el servei de Biodiversitat, i al marge dels censos mensuals que es realitzen des del Parc Natural, durant l'època de nidificació (que comprèn els mesos de març a agost) es realitza el seguiment d'avifauna aquàtica nidificant.

RESULTATS 2019
AL PARC NATURAL DEL PRAT DE CABANES-TORREBLANCA

Taula de resultats

Parc Natural del Prat de Cabanes - Torreblanca Censos Aves Acuáticas Nidificantes 2019

Especie		Estatus	Datos sobre las poblaciones nidificantes				
Nómbre científico	Nombre común		Nidos localizados	Grupos familiares	Comportamiento distracción	Territorios localizados	Parejas nidificantes
<i>Tachybaptus ruficollis</i>	Zampullín común Cabussonet	N		22		74	74
<i>Podiceps cristatus</i>	Somormujo lavanco Cabrellot	N		10			10
<i>Ixobrychus minutus</i>	Avetorillo común Gomet	N				15	15
<i>Ardea purpurea</i>	Garza imperial Agró roig	N?					
<i>Anas strepera</i>	Anade friso Asele	N?		1			1
<i>Anas platyrhynchos</i>	Anade azulón Coll-vert	N		17			17
<i>Netta rufina</i>	Pato colorado Sivert	N		9			9
<i>Aythya ferina</i>	Porrón común Boix			1			1
<i>Circus aeruginosus</i>	Aguilucho lagunero occ. Arpellot de marjal	N	7	7			8
<i>Circus pygargus</i>	Aguilucho cenizo Apellot cendrés	N	1				1
<i>Rallus aquaticus</i>	Rascón europeo Rascó	N				44	44
<i>Gallinula chloropus</i>	Polla de agua Polla d'aigua	N	1	7			sd
<i>Porphyrio porphyrio</i>	Calamón común Gall de canyar	N				25	25
<i>Fulica atra</i>	Focha común Fotja	N		24			24
<i>Himantopus himantopus</i>	Cigüeñuela común Camallonga	N	25	15			26
<i>Glareola pratincola</i>	Canastera común Carregada	N	5	1	10		15
<i>Cahardrius dubius</i>	Chorlitejo chico Corriollet	N		2	2		4
<i>Charadrius alexandrinus</i>	Chorlitejo patinegro Corriol camanegre	N		6	2		8
<i>Vanellus vanellus</i>	Avefría europea Merita	N					
<i>Larus michahellis</i>	Gaviota patiamarilla Gavinot argentat mediterr.	N		10			10
<i>Sterna albifrons</i>	Charrancito Mongeta		2				2

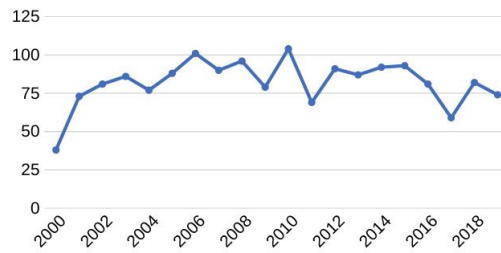
Equip de cens Gregorio Ros Montolio
Isabel de la Torre Martínez
Jesús Tena Caballer

Directora del P.N. Aurora Quero de Lera

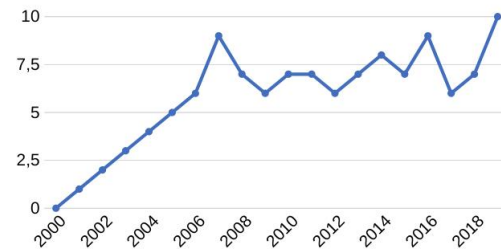
EVOLUCIÓ DE LES AUS AQUÀTIQUES NIDIFICANTS AL PARC NATURAL DEL PRAT DE CABANES-TORREBLANCA

2000-2019

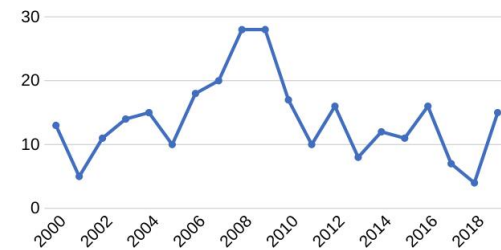
Tachybaptus ruficollis
Cabussonet
Zampullín chico

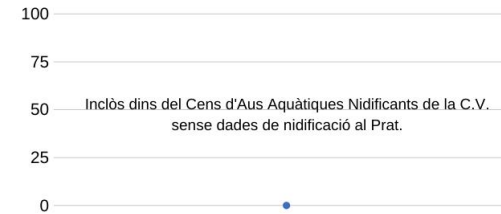
Podiceps cristatus
Cabrellot
Somormujo lavanco

Pixobrychus minutus
Gomet
Avetorillo

Nycticorax nycticorax
Martinet
Martinete

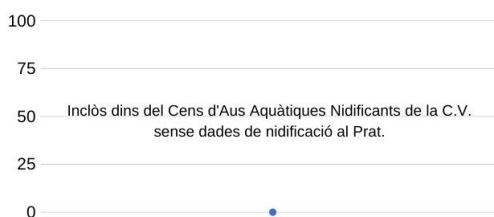

Inclòs dins del Cens d'Aus Aquàtiques Nidificants de la C.V. sense dades de nidificació al Prat.

EVOLUCIÓ DE LES AUS AQUÀTIQUES NIDIFICANTS
AL PARC NATURAL DEL PRAT DE CABANES-TORREBLANCA

2000-2019

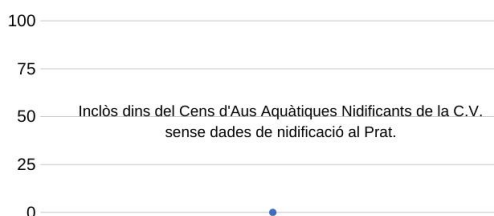
Ardeola ralloides
Oroval
Garcilla cangrejera

Bubulcus ibis
Esplugabous
Garcilla bueyera

Egretta garzetta
Garseta blanca
Garcilla común

Ardea cinerea
Agró blau
Garza real

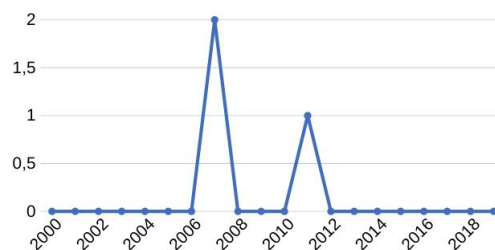

EVOLUCIÓ DE LES AUS AQUÀTIQUES INDICANTS
AL PARC NATURAL DEL PRAT DE CABANES-TORREBLANCA

2000-2019

Ardea purpurea

Agró roig
Garza imperial

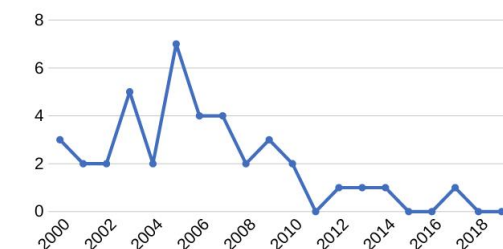
Tadorna tadorna

Ànec blanc
Tarro blanco

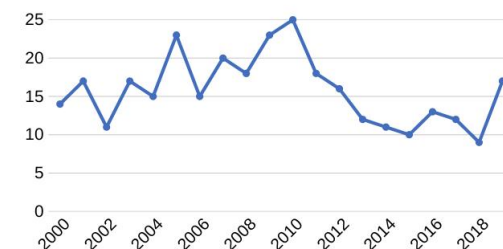
Anas strepera

Àsclé
Ànade friso

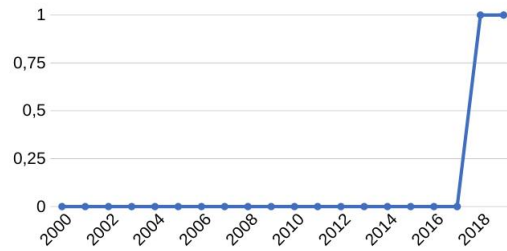
Anas platyrhynchos

Collverd
Ànade real

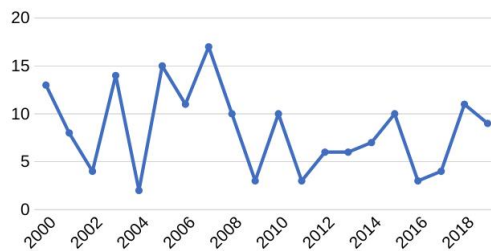

EVOLUCIÓ DE LES AUS AQUÀTIQUES INDICANTS
AL PARC NATURAL DEL PRAT DE CABANES-TORREBLANCA
2000-2019

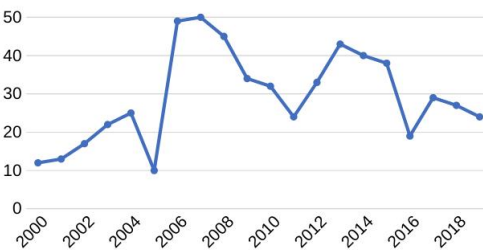
Aythya ferina
Boix
Porrón europeo

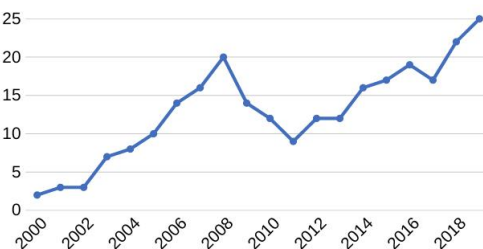
Netta rufina
Sivert
Pato colorado

Fulica atra
Fotja
Focha común

Porphyrio porphyrio
Gall de canyar
Calamón común

EVOLUCIÓ DE LES AUS AQUÀTIQUES INDICANTS
AL PARC NATURAL DEL PRAT DE CABANES-TORREBLANCA

2000-2019

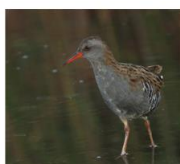
Gallinula chloropus

Polla d'aigua
Gallineta comú

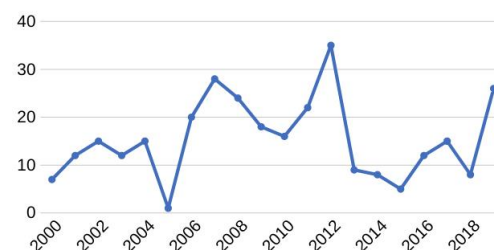
Rallus aquaticus

Rascló
Rascón europeo

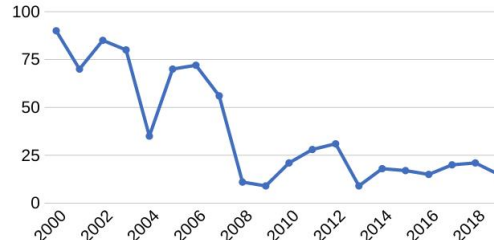
Himantopus himantopus

Camallonga
Cigüeñuela comú

Glareola pratincola

Carregada
Canastera

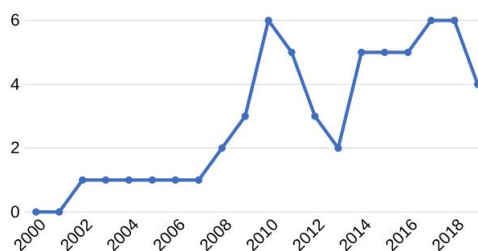

EVOLUCIÓ DE LES AUS AQUÀTIQUES INDICANTS
AL PARC NATURAL DEL PRAT DE CABANES-TORREBLANCA

2000-2019

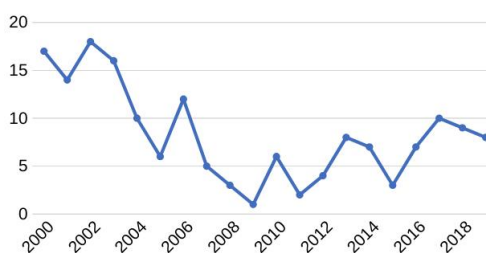
Charadrius dubius

Corriolet
Chorlitoje chico

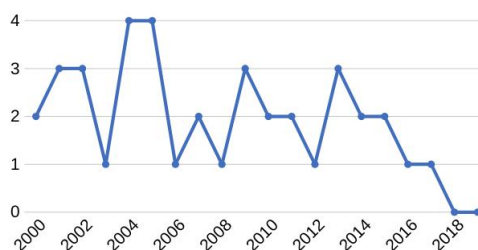
Charadrius alexandrinus

Corriol camanegre
Chorlitoje patinegro

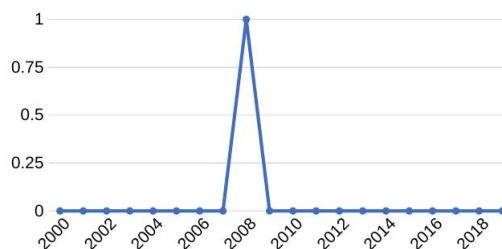
Vanellus vanellus

Merita
Avefría

Larus audouinii

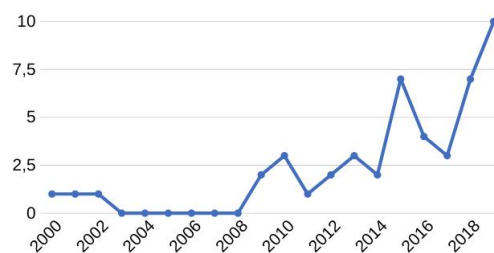
Gavina corsa
Gaviota de audouin

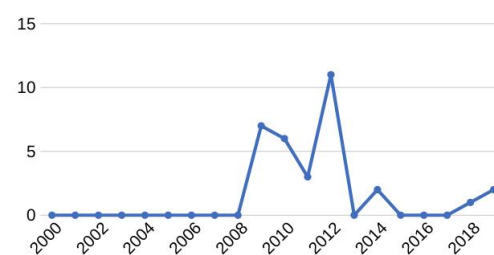
EVOLUCIÓ DE LES AUS AQUÀTIQUES NIDIFICANTS
AL PARC NATURAL DEL PRAT DE CABANES-TORREBLANCA

2000-2019

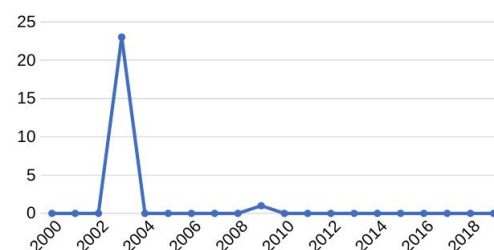
Larus michahellis
Gavinot argentat
Gaviota patiamarilla

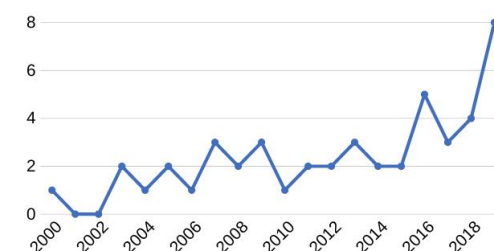
Sternula albifrons
Xatrac menut
Fumarel cariblanco

Chlydonias hybrida
Fumarell
Fumarel cariblanco

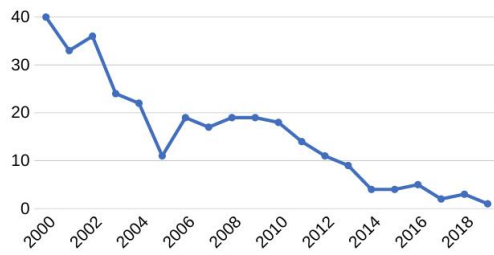

Circus aeruginosus
Arpellt de marjal
Aguilucho lagunero
occidental

EVOLUCIÓ DE LES AUS AQUÀTIQUES NIDIFICANTS
 AL PARC NATURAL DEL PRAT DE CABANES-TORREBLANCA
 2000-2019

Circus pygargus
 Arpellt cendrós
 Aguilucho cenizo

ANNEX IV

Campanyes de comunicació i divulgació

- **GENER 2019**

Activitats

- **Campanya: Dia de l'Arbre - Arrelant en la marjal**

Data: 26.01.2019

Lloc: Centre Espai Natura (Torrenostra) - Zona nord del Parc Natural

Nombre de participants: Anul·lada

- **FEBRER 2019**

Activitats

- **Campanya: Dia Mundial dels Aiguamolls - Els aiguamolls contra el canvi climàtic**

Data: 02.02.2019

Lloc: Centre d'Interpretació del Parc Natural - Zona sud del Parc Natural

Nombre de participants: 10

- **MARÇ 2019**

Activitats

- **Campanya: La Dona en la Conservació de la natura - El ramat torna al Prat**

Data: 02.03.2019

Lloc: Centre d'Interpretació del Parc Natural - Zona sud del Parc Natural

Nombre de participants: 16

- **Campanya: Dia Mundial de l'Aigua - Molta vida a cada gota d'aigua**

Data: 23.03.2019

Lloc: Centre d'Interpretació del Parc Natural - Zona sud del Parc Natural

Nombre de participants: Anul·lada

- **ABRIL 2019**

Activitats

- **Campanya: Connecta amb la natura i millora la teua salut - Els sons del Prat**

Data: 13.04.2019

Lloc: Centre Espai Natura (Torrenostra) - Zona nord del Parc Natural

Nombre de participants: 14

- **MAIG 2019**

- Activitats

- **Aigua i Patrimoni: Un passeig per paisatges d'aigua**

- Data: 18.05.2019

- Lloc: Centre d'Interpretació del Parc Natural - Zona sud del Parc Natural

- Nombre de participants: 45

- **Vine a conèixer les libèl·lules del Prat**

- Data: 25.05.2019

- Lloc: Centre d'Interpretació del Parc Natural - Zona sud del Parc Natural

- Nombre de participants: 17

- **JUNY 2019**

- **Itinerari ornitològic**

- Data: 15.06.2019

- Lloc: Centre Espai Natura (Torrenostra) - Zona nord del Parc Natural

- Nombre de participants: 57

- **JULIOL 2019**

- Activitats

- **Un bany de sensacions**

- Data: 13.07.2019

- Lloc: Centre d'Interpretació del Parc Natural - Zona sud del Parc Natural

- Nombre de participants: Anul·lada

- **Els primers habitants del Prat**

- Data: 20.07.2019

- Lloc: Centre d'Interpretació del Parc Natural - Zona sud del Parc Natural

- Nombre de participants: 17

- **AGOST 2019**

- Activitats

- **Les nimfes de la maresma**

- Data: 18.08.2019

- Lloc: Centre d'Interpretació del Parc Natural - Zona sud del Parc Natural

- Nombre de participants: 15

- **Què fas amb eixe bec?**

- Data: 25.08.2019

- Lloc: Centre Espai Natura (Torrenostra) - Zona nord del Parc Natural

- Nombre de participants: 11

- **SETEMBRE 2019**

Activitats

- **Campanya: Patrimoni etnogràfic: l'herència d'un poble - Restes d'un passat no molt llunyà**

Data: 28.09.2019

Lloc: Centre Espai Natura (Torrenostra) - Zona nord del Parc Natural

Nombre de participants: 12

- **OCTUBRE 2019**

Activitats

- **Campanya: Protegisca les aus: siga la solució a la contaminació plàstica! - Plomes i plàstics**

Data: 27.10.2019

Lloc: Centre Espai Natura (Torrenostra) - Zona nord del Parc Natural

Nombre de participants: Anul·lada

- **NOVEMBRE 2019**

Activitats

- **Campanya: Canvia els teus hàbits: redueix els teus residus - Reduir, Reutilitzar, Reciclar**

Data: 23.11.2019

Lloc: Centre d'Interpretació del Parc Natural - Zona sud del Parc Natural

Nombre de participants: Anul·lada

- **DESEMBRE 2019**

Activitats

- **Campanya: les muntanyes són importants per als joves - Quina relació tenen les muntanyes i el Prat?**

Data: 14.12.2019

Lloc: Centre Espai Natura (Torrenostra) - Zona nord del Parc Natural

Nombre de participants: 9